

SZÉCHENYI 2020

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

DOROGI HELYI KÖZÖSSÉG

Dorog, a dinamikus és fenntartható fejlődés városa

HELYI KÖZÖSSÉGI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

2014-2020

2020. július

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalom

Vezetői összefoglaló	3
1. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata	6
2. A Helyi Községi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása	12
3. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése	15
3.1 Helyzetfeltárás.....	15
3.2 A HKFS-t érintő tervi előzmények, programok, szolgáltatások	25
3.3 SWOT	28
3.4 Fejlesztési szükségletek azonosítása	29
4. A stratégia jövőképe.....	30
5. A stratégia célhierarchiája	31
6. Cselekvési terv.....	34
6.1 A beavatkozási területek/műveletek leírása	34
6.2 Együttműködések.....	51
6.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei.....	52
6.4 Kommunikációs terv	54
6.5 Monitoring és értékelési terv	56
6.6. Horizontális célok	65
6.6.1 Esélyegyenlőség.....	65
6.6.2 Fenntarthatóság	66
6.7. A HKFS innovatív elemeinek bemutatása.....	66
7. Indikatív pénzügyi terv	68
HKFS teljes költségvetése	70

Vezetői összefoglaló

A Dorogi Helyi közösség 2016. május 27-én alakult. A helyi akciócsoporthoz a közszférát két szervezet, a civil szférát hat szervezet, a gazdasági szférát öt szervezet képviseli.

A helyi fejlesztési stratégia megalkotása során a közösség a korábbi Integrált Városfejlesztési Stratégia átfogó felmérésére támaszkodva, az aktualizált gazdasági-társadalmi mutatókra alapozva körvonalazta az alapvető elképzeléseket. Ezeket három közösségi tervezési eseményen, melyből két esemény a helyi civil szervezetek, érdeklődők részvételével, egy pedig érdeklődő középiskolás tanulók részvételével zajlott, pontosította azokat a célokat, amelyekkel a lakosság lehető legszélesebb köre azonosulni tud. A rövid, de annál intenzívebb tervezési folyamat (amelyet az említett közösségi tervezési alkalmak mellett) több érdekképviselői konzultáció, mélyinterjú előzött meg, a közösség a következőképpen határozta meg a vízióját:

„Dorog, a dinamikus, és fenntartható fejlődés városa – a gazdag kulturális, ipari és sportörökség fizikai és szellemi erőforrásait tervezetten hasznosítja, óvja és megújítja mindazon értékeket, amelyek a harmonikus és dinamikus fejlődést biztosíthatják, ezáltal hosszútávú perspektívát biztosít mind a helybéli lakosság, mind a külső gazdasági befektetők számára”

Ennek érdekében a közösség kijelölte mindazon specifikus célokat, amelyek reálisan, és már rövidtávon (a CLLD program megvalósítási időszakának végére, 2020-ig) hozzájárulnak a vízió megvalósulásához.

Mindezt figyelembe véve a helyi közösség az alábbiakban határozta meg a specifikus célokat:

- ***Találkozási pontok – korosztályfüggetlen szabadidős – kulturális – rekreációs terek megújítása és létrehozása***
- ***A hagyományokból táplálkozó, lokálpatriotizmust erősítő közösségmegtartás***
- ***Az identitás erőforrásként való hasznosítása a fiatalok számára***
- ***Egyén és közösség egymásrautaltságának, mint erőforrásnak használata: a közösség befektetése az egyén jövőjébe***

A célok eléréséhez szükséges műveletek meghatározása során a közösségnek az erőforrások leghatékonyabb felhasználását kellett figyelembe vennie. Ennek érdekében a tervezési folyamatban résztvevő, nagy támogatottsággal bíró képviselői szervezetek, helyi lobbikörök illetve az önkormányzat és a közszféra képviselői meghatározták a magas társadalmi támogatottsággal bíró infrastrukturális beruházásokat, amelyek kedvezményezettjei a közszféra szervezetei lehetnek (önkormányzat, művelődési ház stb.), egyben garantálva az infrastrukturális beruházások folyamatos működtetését, hosszú távú fenntartását. Ezzel párhuzamosan a helyi közösség deklarálta, hogy a fejlesztések súlypontját nem a közszféra, hanem a civil szervezetek részvételével kívánja megvalósítani, az önkormányzat „teret hoz létre” és ezáltal „teret enged” a civil kezdeményezéseknek. A stratégia innovatív jellegét erősíti, hogy a közszféra fejlesztéseit, a civil szféra közösségi akcióit a település helyi gazdálkodó szervezetei segítik, ami egyszerre jelent egy gazdasági kontrollt (a hosszú távú hatásokra

való figyelmet, a helyi üzleti lehetőségek bővülésének lehetőségét) és egy erős társadalmi felelősségvállalást (a helyi foglalkoztatók a helyi közösségek támogatói is egyben).

A helyi közösség számára a kihívás, hogy tud-e élni azokkal a történelmi - társadalmi – földrajzi – demográfiai adottságokkal, amelyekre erőforrásként tekinthet, ugyanakkor tud-e válaszolni azokra a kihívásokra, amelyeket a stratégia helyzetfeltárásában megfogalmaztunk, az idősödő társadalom, a fiatalok elvándorlásának dilemmája vagy akár a hátrányos helyzetű csoportok sikeres integrálása. A program tervezése során ezekre a kérdésekre fókuszált a helyi fejlesztési közösség, ez alapján határozta meg a műveleteket és az egyes beavatkozásokra allokált forrásokat, készítette elő a megvalósítás szervezeti és személyi feltételeit.

A Helyzetfeltárás című fejezetben részletesen kifejtjük a település speciális adottságait, a SWOT analízis alapján azonosított fejlesztési szükségletek határozzák meg a jelen stratégia megvalósítási kereteit. Ebben három meghatározó pontot azonosítottunk, amely meghatározta a stratégiaalkotás irányait:

1. Dorog egy sokszínű kulturális, nemzetiségi hagyományokkal bíró város, ahol a sokszínűséget feloldja egy rendkívül erős helyi identitás
2. A település topográfiai adottságai és a hagyományokra alapozott közösségépítő terei olyan színterek, amelyek a közösség élmény megéléséhez elengedhetetlenek
3. A település gazdasági szerkezete hosszú távon az előző pontokban megfogalmazott értékek és lehetőségek ellenében hat, ezért – bár közvetlen eszköz nem áll rendelkezésünkre – a gazdaságfejlesztés a stratégia megvalósíthatóságának egyik alapvetése

Mindezeket figyelembe véve, a korábban ismertetett négy stratégiai cél megvalósítását 12 művelet révén tervezi megvalósítani a helyi akciócsoport. Azt egyes műveletek arányainak kialakítását eredményorientált szemléletben határozta meg a helyi közösség. Az egyes műveletek nem önmagukban, hanem egymást erősítve valósulnak meg, közös ismervük, hogy valamennyi elemük egy-egy célzott befektetési csomag, amely a közösség jövőjét befolyásolja.

Összefoglalva: a tervezett műveletek egyike sem a napi szintű problémák orvoslására, fejlesztési hiányosságból fakadó infrastrukturális beruházásra vagy forráshiány miatt elmaradt, ám szükséges társadalmi beavatkozások, rendezvények támogatását szolgálja, hanem a közösség által megfogalmazott vízió reális és fenntartható megvalósításának eszköze lesz.

A Dorogi Helyi közösség támogatási kérelmet nyújtott be a TOP-7.1.1-16 kódszámú Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösségszervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva c. felhívásra. A 2017. augusztus 1-jén kelt támogatási döntés alapján a közösség a stratégia megvalósítására 250.000.000 millió Ft-os keretben részesült, így a megvalósítandó stratégia pénzügyi kerete:

Teljes keret: 250.000.000 Ft

Alapok:

ERFA: 166.666.667 Ft

ESZA: 83.333.334 Ft

A támogatási döntésnek megfelelően a stratégia felülvizsgálatra került.

A helyi közösség elkötelezett abban, hogy a stratégiai programot a maga teljességében valósítsa meg, ezért sem a stratégia célrendszerén nem változtat. Az egyes műveletek esetében kisebb korrekciók történtek. A műveletek megvalósítására szánt források felülvizsgálatra kerültek. A célrendszer megvalósulása érdekében a helyi közösség meghatározta, hogy mely műveletekre mennyi forrást allokál, azon műveletek esetében, amelyek forráshiány miatt nem valósulhatnak meg a műveletet 0 Ft-tal szerepelteti.

Dorog Város önkormányzata pályázatot nyújtott be a TOP-5.3.1-16 A helyi identitás és kohézió erősítése c. felhívásra, így az ESZA tevékenységek tekintetében e keretből lehetőség nyílhat az egyes tevékenységek – legalább részbeni - megvalósítására. E mellett az önkormányzat keresi annak a lehetőségét, hogy a többi műveletben megfogalmazott célok – tevékenységek megvalósulhassanak.

Megtörtént – a támogatói döntés értelmében – a bíráló bizottság összetételének módosítása, a munkaszervezet a költségvetését felülvizsgálta, a működés vonatkozásában az időközben megjelent Működési kézikönyv előírásai szerint korrigáltuk.

A felülvizsgált stratégiát a Dorogi Helyi Közösség közgyűlése a 2017. szeptember 28-i ülésén jóváhagyta.

1. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata

A Dorogi Helyi Közösség megalakulása

A pályázati felhívás megismerését követően a Polgármesteri Hivatal munkatársai – ismerve a helyi szereplők aktivitását, súlyát a közéletben és gazdaságban – telefonon ismertették a lehetőséget az intézmények képviselőivel, az aktív civil szervezetekkel és a társadalmi szerepvállalásban élen járó vállalkozásokkal.

A lakosságot a nagyobb ügyfélkörrel és látogatottsággal rendelkező városi intézmények hirdetőtábláján lévő felhívásban ismertették meg a lehetőséggel, valamint invitálták meg a tájékoztató fórumra. A város több pontján is kifüggesztésre került a figyelemfelhívó plakát.

A mai kor követelményeinek megfelelően, a személyes invitálás és tájékoztatás mellett a www.dorog.hu oldalon is megtalálták a látogatók a pályázat részleteit, valamint a fórum időpontját.

A különféle kommunikációs csatornáknak köszönhetően jelentős volt az érdeklődés, hiszen mind a lakosság, mind pedig a vállalkozói és civil szféra számára vonzó volt az a lehetőség, hogy az ő bevonásukkal lehet a jövőben alakítani és segíteni a város és a közösség fejlesztését.

A Dorogi Helyi közösség első egyeztető ülésére végül nagy érdeklődés mellett 2016. május 17-én került sor. Dorog Város Önkormányzata egyrészt nyílt meghívás keretében invitálta a helyi közösségeket, szervezeteket a részvételre, másrészt a városban működő civil szervezeteknek és vállalkozásoknak személyre szóló meghívót is küldött a minél szélesebb körű, diverzifikált közösség létrehozása érdekében.

Az egyeztető ülésen végül 13 szervezet, vállalkozás és intézmény részvételével alakult meg a Dorogi Helyi Közösség, jól reprezentálva a helyi társadalom sokféleségét. Az összetételt tekintve a tagságot 15,39%-ban a közszféra, 46,05%-ban a civil szféra és 38,46%-ban az üzleti szféra alkotja az alábbiak szerint:

- a közszférát Dorog Város Önkormányzata, valamint a Dorogi Német Nemzetiségi Önkormányzat alkotja
- a civil szervezetek közül a Dorogi Vállalkozók Egyesülete, a Dorog és Térsége Turizmus Egyesület, a Dorogi Egyetértés Sportegyesület, a Dorogi Nyugdíjas Egyesület, a Városi Nyugdíjas Egyesület és a DOROGI FC vesz részt
- a vállalkozói szférát a Kerényi 2005. Kft., a SIFLAT Kft., a Neuzer Kft., a K&B H Kft. Környezetvédelmi és Biztonságtechnikai Holding Kft. és a Sítechnika Kft. képviseli.

A konzorcium 2017. szeptember 28-án kiegészült Dorog Város Polgármesteri Hivatalával, így a közsféra 21%, a civil sféra 43%, a vállalkozói sféra 36%.

Megjegyzendő, hogy a városban működő civil szervezetek jelentős számban készültek a Helyi Közösségben való részvételre, Dorogon elég aktív a civil közösségi élet, az abban részt vevők a lakosság jelentős részét lefedik. A pályázati felhívásban megjelent százalékos arányoknak való megfelelés kényszere azonban lehetetlenné tette a civil sféra magasabb arányú részvételét a konzorciumban. Képviselőik és tagságuk kiemelkedően aktív munkásságára ennek ellenére is lehetett számítani a tervezési folyamat egészében. Az ő általuk képviselt eseményeken, rendezvényeken, összejöveteleken a pályázat beadásáig folyamatosan a közösségi tervezés fontossága, a helyiek bevonása volt a téma, folyamatosan szolgáltatották az új ötleteket, gondolatokat, javaslatokat.

Az ülésen kimondásra került a Helyi Közösség megalakítása, meghatározása került a Helyi Közösség működési formája, valamint a résztvevők megválasztották a képviselőt és kapcsolattartót. A Dorogi Helyi Közösség azt a döntést hozta a találkozó alkalmával, hogy a tevékenységet konzorciumi formában végzik, annak vezetőjeként pedig Dorog Város Önkormányzatát, mint a városlakók választott képviselőjének szervezetét fogadták el.

A 13 tag részvételével 2016. május 27-én Alakuló Ülést tartott a Dorogi Helyi Közösség, ahol meghatározták a konzorcium nevét, tisztázzák megalapításának feltételeit, megválasztották a vezetőséget, valamint részleteiben átbeszélték a felhíváshoz tartozó kérdéseket, dokumentumokat.

A tervezési folyamatban részt vevők és a helyi közösség tisztségviselőinek bemutatása

A Helyi Közösségben az alábbi tagok vállaltak tisztséget, melyet folyamatában az egyeztető ülésen, az alakuló ülésen, majd a stratégiát elfogadó ülésen kerültek elfogadásra. A választások alkalmával a konzorcium tagsága mindig figyelemmel volt arra, hogy a különféle szférák megfelelő arányban képviseltesék magukat, alapelveként meghatározva, ami a HACS tagságának arányában is tükröződik.

Konzorcium vezetősége a 2017. szeptember 28-i közgyűlés határozata alapján

- Dr. Tittmann János, Dorog Város polgármestere a Helyi Közösség képviselője, egyben a konzorcium vezetőjének
- Molnár Albert, a Dorogi Vállalkozók Egyesületének elnöke a Helyi Közösség képviselőjére jogosult helyettese, egyben a konzorcium vezetőségének tagja
- Kerényi József a Kerényi 2005. Kft. ügyvezetője, a Helyi Közösség képviselőjére jogosult helyettese, egyben a konzorcium vezetőségének tagja

Konzorcium Felügyelőbizottságát az alábbi tagok alkotják:

- Felügyelőbizottságának elnöke: Fódi János - Sítechnika Kft
- Felügyelőbizottságának tagja: Vörös Jánosné - Dorogi Német Nemzetiségi Önkormányzat

- Felügyelőbizottságának tagja: Mayer János Dorogi FC

Helyi Bíráló Bizottság tagságába a 2017. szeptember 28-án tartott ülésén a következőket választotta a konzorcium:

Közzsféra: Dorog Város Polgármesteri Hivatala, képviseli

Civil szféra: Városi nyugdíjas Egyesület, képviseli Világi Lászlóné

Vállalkozói szféra: K&B H Kft., képviseli Benda István

Helyi Bíráló Bizottsági póttag: Vig Attila - Dorog Egyetértés Sportegyesület

A Helyi Akciócsoport a 2019. február 14-i ülésén a konzorciumot és egyben a Helyi Bíráló Bizottság létszámát bővítette:

- a közzsférát Dorog Város Önkormányzata, valamint a Dorogi Német Nemzetiségi Önkormányzat, Dorog Város Polgármesteri Hivatala és Dorogi Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű és Sportiskolai Általános Iskola képviseli (arányuk a HACS-on belül: 25%)
- a civil szervezetek közül a Dorogi Vállalkozók Egyesülete, a Dorog és Térsége Turizmus Egyesület, a Dorogi Egyetértés Sportegyesület, a Dorogi Nyugdíjas Egyesület, a Városi Nyugdíjas Egyesület és a DOROGI FC, Dorogi Nehéztalétkai Club vesz részt (arányuk a HACS-on belül: 43,75%)
- a vállalkozói szférát a Kerényi 2005. Kft., a SIFLAT Kft., a Neuzer Kft., a K&B H Kft. Környezetvédelmi és Biztonságtechnikai Holding Kft. és a Sítechnika Kft. képviseli. (arányuk a HACS-on belül: 31,25%)

A HACS tagjainak és tisztségviselőinek bemutatása (2019. február 14-től)

Képviselet szervezet	Képviselet neve	HACS-ban betöltött szerep
Dorog Város Önkormányzata	Dr. Tittmann János	Konzorciumvezető, a HACS elnöke
Dorogi Német Nemzetiségi Önkormányzat	Vörös Jánosné	Felügyelőbizottsági tag
Dorogi Vállalkozók Egyesülete	Molnár Albert	Elnökségi tag
Kerényi 2005. Kft.	Kerényi József	Elnökségi tag
SIFLAT Kft.	Simon József	Helyi bíráló bizottsági tag
Dorog és Térsége Turizmus Egyesület	Szekér Zoltán	Munkaszervezeti feladatok
Dorogi Egyetértés Sportegyesület	Vig Attila	
Dorogi Nyugdíjas Egyesület	Fülöp Zita Gabriella	
Városi Nyugdíjas Egyesület	Világi Lászlóné	Helyi bíráló bizottsági tag
Neuzer Kft.	Neuzer András	

K&B H Kft. Környezetvédelmi és Biztonságtechnikai Holding Kft	Benda István	Helyi bíráló bizottsági tag
DOROGI FC	Mayer László	Felügyelőbizottsági tag
Sítechnika Kft.	Fódi János	Felügyelőbizottsági tag
Dorog Város Polgármesteri Hivatala	Kecskésné Patos Szilvia	Helyi bíráló bizottság tag
Dorogi Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű és Sportiskolai Általános Iskola	Sitku Pál	Helyi bíráló bizottság tag
Dorogi Nehéztalétkai Club	Puksa Ferenc	Helyi bíráló bizottság tag

Munkaszervezetként a Dorog és Térsége Turizmus Egyesület vesz részt a munkában, Szekér Zoltán elnök vezetésével.

A tervezési folyamat átláthatóságának bemutatása

A Dorogi Helyi Közösség megalakulását követő első lépésként a tagok a stratégia elkészítéséhez szükséges fejlesztési igények feltárását határozták meg, valamint ezek folyamatát és a bevonandó személyek, szervezetek, intézmények, vállalkozások körét is felsorolták. Célul tűzték ki ugyanis, hogy minél többet megtudjanak a helyiek gondolatairól, javaslatairól, és az ő általuk elképzelt fejlesztési irányokról.

A közösségi tervezés legfontosabb eseményei (itt nem térünk ki a HACS formális és informális találkozóira):

- telefonos interjú a városban működő főbb vállalkozásokkal és minden bejegyzett civil szervezettel, előre elkészített kérdéssor alapján.
- a Zsigmondy Vilmos Gimnázium tanulóinak összefogásával megvalósított közösségi tervezési alkalom 2016. június 14-én. Dorog egyetlen középfokú oktatási intézményének mintegy 30, előzetesen aprólékosan kiválasztott diákja részvételével interaktív találkozó megszervezésére került sor, ahol az iskola véleményvezérei fejtették ki gondolataikat arról, hogy a helyi fiatalok milyen igényekkel rendelkeznek, mit látnak szükségesnek fejleszteni, hogyan alakítható ki egy fiatalos közösség, mik ennek a feltételei, jelenlegi hiányosságai. Elhangzott a legfontosabb tény is: a város fiataljainak szüksége van egy olyan közösségi tér létrehozására, mely a fiatalokat maradásra biztatja és a szabad idejük minőségi eltöltését teszi lehetővé. Általános a probléma, miszerint a fiataloknak jelenleg semmilyen lehetőség nem áll rendelkezésre a találkozásra, a meglévő programkínálat nem fedi az ő érdeklődési köreiket, az extrém sportot űzők veszélyes helyen űzik tevékenységüket, nem felügyelt keretek között, de mégis egyre többen hódolnak

ilyen irányú szenvedélyeiknek. Billiárd, darts igénybevételére jelenleg csak olyan helyeken van lehetőség, ahova fiatalokat hivatalosan nem engedhetnek be, holott ők is szívesen játszanának. A hiátus kiküszöbölésére szóba került a Művelődési Ház fejlesztése: itt egy tekepályát, helyi zenekartok próbatermét, dartsjátékot tartanának megvalósíthatónak a diákok. A kültéri fejlesztések tekintetében, pedig olyan mobil extrém pálya felépítése hozná el a megoldást, mely biztonságos, felügyelt keretek között tenné lehetővé a hobbytevékenység végzését, illetve lehetőséget nyújtana különféle rendezvények szervezésére, a fiatalokból álló, kezdő zenekarok vagy más formációk számára bemutatkozási lehetőséget biztosíthatnak.

- Közösségi tervezési fórum megszervezése a civil szervezetek, vállalkozók és az önkormányzatok bevonásával a Bányász Juniálison. Az esemény kiváló alkalmat biztosított arra, hogy nagy létszámban jelen legyenek a dorogi közéletben részt vevő helyi lakosok. A workshop fontos állomása volt a stratégia megtervezésének, hiszen ekkor hangoztak el azok a kifejezett lakossági igények, melyek egyöntetűen megmutatták a város fejlesztési irányait. Kiderült, hogy szükség van közösségi terekre a városban, lakossági összefogásra, az elmúlt évek tapasztalataiból kiindulva a lakosok egészség-és környezettudatosságának növelése kerüljön fókuszba, a bányászati és egyéb népi hagyományok ápolása is kerüljön prioritásba, valamint megmutatkozott, hogy a helyi rendezvények minőségi szervezésére is szükség van és olyan programokra, melyek közösségfejlesztő hatással bírnak.
- Közösségi tervezés és a HACS által javasolt célrendszer bemutatása, megvitatására a 2016. június 24-i egyeztető fórumon került sor.
- A Helyi Közösség 2016. június 28-án vitatta meg és fogadta el a kiegészített HKFS-t.
- A pályázati dokumentáció végül a meghosszabbított határidőnek megfelelően 2016. július 04-én került benyújtásra.

Összességében tehát 3 közösségi tervezési esemény valósult meg. Ezek közül a leghangsúlyosabb a középiskolások részvételével megtartott esemény, míg a további két alkalom azokat a hangsúlyokat erősítette meg, amelyek a település kulturális-társadalmi sajátosságai által meghatározottak, széles körű konszenzussal bírnak.

A stratégia közösségi tervezésének a folyamata táblázatosan összefoglalva a következőképpen alakult:

Esemény megnevezése	Esemény dátuma
Tájékoztató fórum	2016. április 28.
HACS első egyeztető ülés	2016. május 17.
HACS alakuló ülés	2016. május 27.

Regisztráció beküldése	2016. május 31.
Telefonos interjúk	2016. június 1-2-3.
1. közösségi tervezési alkalom: Fiatalok bevonása, gondolatébresztő workshop	2016. június 14.
2. közösségi tervezési alkalom: Lakossági, civil és vállalkozói fórum, melynek célja a főbb fejlesztési irányok meghatározása	2016. június 17.
Cikk a 24 órában	2016. június 22.
3. közösségi tervezési alkalom: Fórum – Stratégia fejlesztési irányainak ismertetése, vitája	2016. június 24.
Konzorciumi ülés a Stratégia elfogadásáról	2016. június 28.
Konzorciumi ülés a Stratégia elfogadásáról	2017. szeptember 28.

A fentieket áttekintve, összességében elmondható, hogy a stratégia kidolgozásának folyamata a CLLD módszertani elvárásainak megfelelően zajlott, a helyi közösség, az érintett csoportok igényeinek minél szélesebb körű megismerése érdekében számos olyan lehetőséget biztosított, mellyel éltek is a dorogiak. A stratégiáról elmondható, hogy egyrésztől összhangban van a korábban készült dokumentumokkal (pl. ITS), másrésztől, a közösség véleményére építve, az ő teljes körű bevonásával készült el.

2. A Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása

Az akcióterület Dorog város teljes közigazgatási területét lefedi, határa: Dorog város közigazgatási határa.

Az akcióterület lakónépessége a KSH 2014. évi helységnévkönyve alapján: 11.870 fő.

Forrás, Google maps

Korábbi együttműködések, megvalósult közös projektek;

Az önkormányzat, az önkormányzati intézmények és civil szervezetek között kialakultak a formális és informális együttműködési csatornák. Az együttműködések természetes színterei mindazon rendezvények, amelyek a helyi összefogáson alapultak.

A helyi együttműködések szervezésében jelentős szerepe van a József Attila Művelődési Háznak, amely több civil szervezetnek biztosít lehetőséget a kulturális, művészeti érdekképviseleti tevékenysége

végzéséhez, illetve helyet ad a különböző érdeklődésű nem szervezeti formában működő csoportoknak, pl. képzőművész szakkör, tánccsoportok stb.

Ezek az informális együttműködések túl, egy nagy volumenű, a CLLD megvalósításához szükséges tapasztalati tőkét jelentő projekt is megvalósult: a Közép-Dunántúli Regionális Operatív Program KDOP-3.1.1/B-12 „Értékmegőrző és funkcióbővítő városrehabilitáció a 10 000 fő feletti, 20 000 fő alatti városokban” felhívás keretében, a „Funkcióbővítő belváros rehabilitáció Dorogon – az Arany János Városi Könyvtár közösségi szintérré alakítása” című projekt során.

A városrehabilitációs projekt keretében a közösségi funkció az Arany János Városi Könyvtár felújítása és bővítése volt, melynek során nemcsak a könyvtár infrastrukturális és tartalmi fejlesztése valósult meg, hanem létrejött egy – a város képzőművészeti hagyományaira építő – Művészeti Galéria, amely elsődlegesen a helyi és helyi kötődésű művészek számára biztosít bemutatkozási lehetőséget. Ugyancsak itt kapott helyet – mint a közzféra funkció egyik eleme – egy városmarketing iroda, amely jelentős mértékben hozzájárul a település pozicionálásához, segítve a helyi vállalkozások versenyképességét is.

A konstrukció keretében ún. „miniprojektek” is megvalósultak, ezeket az Önkormányzat hirdette meg civil szervezetek számára. E projektek tapasztalatait a jelen HKFS végrehajtása során is alkalmazni kívánja a HACS.

Megvalósult projektek

Dorog Város Barátainak Egyesülete: Portrék Dorog történetéből című kiadvány elkészítése, népszerűsítése

Dorogi Német Nemzetiségi Önkormányzat: Nemzetiségek hétvégéje, a helyi kulturális étékek megismertetését szolgáló rendezvénysorozat

Dorog Város Barátainak Egyesülete: Dorog helyi, védett építészeti és köztéri alkotásainak bemutatása, melynek keretében elkészült egy reprezentatív kiadvány, amely a város épített és természeti környezetét mutatja be.

Dorogi Vállalkozók Egyesülete: Környezettudatosra ébresztés zöldnövények ültetésével – a projekt gyermekek, fiatalok részvételével valósult meg, a fizikai tevékenységet (fák, egyházi növények telepítése) egy komplex környezettudatos szemléletformálás egészítette ki

Dorogi Egyetértés Sportegyesület: Dorog helytörténetének és sport múltjának bemutatása – az elmúlt száz év sporttörténeti emlékeiből reprezentatív képes album elkészítése

A település közösségi életének meghatározó eseményei a különféle hagyományőrző, hagyományteremtő rendezvények: pl. a rendszeresen megrendezett egészségnapok, a település sokszínű adventi programjai, a hagyományos sváb disznóvágás, az évről évre megrendezett nemzetközi kórustalálkozó. Kiemelt hagyományos rendezvények a Bányásznapi és a Kosbor Fesztivál. E rendezvények sikerét a helyi szereplők összefogása biztosítja, a település civil szervezetei, a közintézmények, a történelmi egyházak, nemformális mikroközösségek részvételével.

A felsorolt, együttműködésen alapuló, nagy társadalmi támogatottsággal bíró tevékenységek továbbvitele, a tapasztalatok hasznosítása is megtörténik a HKFS megvalósítása során, ugyanakkor a ez a program hosszú távú és kiszámítható lehetőséget jelent a helyi közösségfejlesztésben.

Az erőforrások kritikus tömegének rendelkezésre állása a stratégia céljainak megvalósításához;

A helyi közigazgatási ellátottságot, és az ott felhalmozódott szakmai tapasztalatot és a helyi együttműködések vizsgálva megállapítható, hogy a település rendelkezik azzal a kritikus erőforrástömeggel, amely lehetővé teszi a HKFS megvalósítását.

A személyes interakciókat lehetővé tevő helyi karakter

A korábbi évek együttműködéseit és a tervezés során gyűjtött tapasztalatokat szintetizálva megállapítható, hogy a működő civil szervezetek, informális mikroközösségek célkitűzései nagy pontossággal tematizálhatók, meghatározhatók azok az általános konszenzust élvező alapelvek, amelyekkel a lakosság meghatározó része azonosulni tud. A dorogi helyi közösség esetében a feladat elsődlegesen tehát nem a konszenzuson alapuló közösségi célok azonosítása, megfogalmazása, végrehajtása, hanem a közösség által korábban megfogalmazott elképzelések, értékrendszerek szintetizálása. Ezért a HKFS-ben megfogalmazott cél elérését szolgáló műveletek olyan katalizátor szereppel fognak bírni, amelyek meghatározott tematikák mentén tudnak célirányos folyamatokat elindítani, így a hatásuk nemcsak a projekt közvetlen eredményeiben, hanem hosszú távon is jelentkezik.

3. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése

3.1 Helyzetfeltárás

Dorog Komárom-Esztergom megye keleti részén, az Esztergomi járásban, a Pilis és a Gerecse között fekvő Dorogi-medencében fekszik, légvonalban 7 km-re a Dunától, 10 km-re Esztergomtól. A különböző városrészek 115 és 250 m közötti tengerszint feletti magasságon helyezkednek el. A település legrégebbi része, a „falu”, a Gerecse keleti nyúlványaira épült, míg az új városrészek a völgyben, a vizenyős lapályon, jelentős részben lecsapolt mocsarak helyén. A lakóterületet délnyugatról és keletről erdő, délkeletről rét és szántóföld, északról és északkeletről Esztergom-Kertváros és a Palatinus-tó határolja. Az egyetlen állandó vízfolyás a Kenyérmezői-patak, amely mentén nagyrészt lakótelepek épültek.

A Pilis és a Gerecse völgye már az újkőkör óta lakott hely. Itt haladt keresztül az a római hadiút, mely Aquincumot és a nyugati provinciákat kötötte össze, a város délkeleti határában a 4. századból származó római padlófűtéses villa romjait tárták fel. Nevét 1181-ben említette először oklevél *Durugh* formában, a török hódoltság idején elpusztult ősi falu a mai lakóterülettől délre feküdt, Ódorog néven ismert. A településnév eredetét szláv gyökerekkel, mint *drug* társ, barát, de személynévi eredettel is Attila hun király vezérének nevéből, magyarázzák.

Az elvadult tájat a sváb telepesek kapcsolták be újra az ország vérkeringésébe, az 1700-as években ismét közlekedési csomópont lett, a Buda–Bécs országúton megépült postakocsi-állomásán gyakran megfordultak a kor jeles személyiségei, mint Kazinczy Ferenc, Széchenyi István és Wesselényi Miklós. Dorog 20. századi gyors fejlődését a szénbányászaton kívül a kedvező közlekedés-földrajzi helyzete tette lehetővé; 1896-ra kiépült a Budapest-Esztergom helyi érdekű vasút, ennek köszönhetően Dorog vált a szénmedence központjává, ezzel egy időben megindult a nagyipari bányászat, a budapesti ipari- és lakossági szénfelhasználásnak köszönhetően látványos fejlődés ment végbe, a korábbi kis falu népessége tízszeresére növekedett, 1984-ben várossá nyilvánították. (Forrás: Wikipédia)

Általános jellemzők

A település demográfiai folyamatai a következőképpen alakultak:

Időszak	Állandó népesség száma (fő)	Állandó népességből a 0-5 évesek száma (fő)	Állandó népességből a 6-14 évesek száma (fő)	Állandó népességből a 15-17 évesek száma (fő)	Állandó népességből a 18-59 évesek száma (fő)	Állandó népességből a 60-x évesek száma (fő)
2000. év	13 172	771	1 667	493	7 991	2 250
2001. év	13 084	714	1 608	551	7 931	2 280
2002. év	13 007	702	1 516	590	7 879	2 320
2003. év	12 861	681	1 420	582	7 815	2 363
2004. év	12 705	663	1 331	590	7 764	2 357
2005. év	12 779	679	1 267	562	7 872	2 399
2006. év	12 714	686	1 192	542	7 876	2 418
2007. év	12 766	707	1 117	509	7 943	2 490
2008. év	12 671	703	1 069	471	7 873	2 555
2009. év	12 611	699	1 028	455	7 827	2 602
2010. év	12 600	707	1 006	434	7 788	2 665
2011. év	12 507	700	991	405	7 699	2 712
2012. év	12 416	680	965	379	7 666	2 726
2013. év	12 383	661	979	354	7 604	2 785
2014. év	12 349	647	1 016	339	7 493	2 854

Forrás KSH, saját szerkesztés

Látható, hogy a település népessége lassan ugyan, de folyamatosan csökken, 2000 és 2014 között a mértéke 6.25%-os volt.

Magyarország közigazgatási helynévkönyve, 2015. január 1. c kiadvány 2015 vonatkozásában a korábbi trendekhez képest jelentősebb csökkenést mutat, 2015-ben 11.883 fő volt a település lakosság száma. Ha ezt összevetjük az 1980-as adattal, mely szerint a település állandó lakosainak száma 11.978-volt nem tekintjük kirívó problémának a lakosság szám csökkenését, kijelenthető, hogy népességfogyás rövidtávon nem befolyásolja jelentősen a település társadalmi-gazdasági pozícióit.

Ezzel szemben különös figyelmet kell fordítani ugyanakkor a korfa lassú, de már rövidtávon releváns változására. A százalékos változást a 2010-es bázisévhez képest a következőképpen foglalhatjuk össze:

	Állandó népesség aránya Bázis: 2010.	Állandó népességből a 0-5 évesek aránya	Állandó népességből a 6-14 évesek aránya	Állandó népességből a 15-17 évesek aránya	Állandó népességből a 18-59 évesek aránya	Állandó népességből a 60-x évesek aránya
2010. év	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
2011. év	99,26%	99,01%	98,51%	93,32%	98,86%	101,76%
2012. év	98,54%	96,18%	95,92%	87,33%	98,43%	102,29%
2013. év	98,28%	93,49%	97,32%	81,57%	97,64%	104,50%
2014. év	98,01%	91,51%	100,99%	78,11%	96,21%	107,09%

Forrás KSH, saját szerkesztés

A lakosság szám csökkenését alapvetően a természetes fogyás befolyásolja. 2010 és 2014 között 552 fő élve születés és 711 fő halálozás történt.

A belföldi vándorlási mutatók összességében kedvezőnek mondhatók:

Időszak	Belföldi odavándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) (eset)	Belföldi elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) (eset)	Belföldi állandó odavándorlások száma (eset)	Belföldi állandó elvándorlások száma (eset)
2000. év	597	625		
2001. év	495	527		
2002. év	482	612	308	396
2003. év	508	650	309	425
2004. év	524	620	277	403
2005. év	636	594	369	358
2006. év	707	804	436	498
2007. év	819	716	457	414
2008. év	605	687	395	469
2009. év	517	528	287	312
2010. év	508	531	273	282
2011. év	604	695	279	334
2012. év	638	667	252	280
2013. év	592	601	221	236
2014. év	669	607	266	267

Forrás KSH, saját szerkesztés

A HKFS szempontjából a legszembetűnőbb az állandó odavándorlásoknak és elvándorlásoknak az összlakosság számhoz viszonyított rendkívül magas száma. 2002-től 2014-ig összesen 4.129 fő vándorolt be a településre és 4.674 fő távozott a településről. Ez az arány nyilván torzít tekintetben, hogy a több évre (pl. tanulmányi célból) más településre költözők és a településre visszatérők mindkét oszlopban (elváándorlóként és bevándorlóként is) szerepelnek, így duplikálódnak. Ugyanezt 5 év

vonatkozásában vizsgálva látható, hogy a lakosság mintegy 10-12%-a kicserélődik, ezt a stratégia megvalósítása során figyelembe kell venni. Az is világosan látszik, hogy a település erőteljes vonzerővel rendelkezik, ezt a vonzerőt a későbbiekben is fenn kell tartani, lehetőség szerint erősíteni. Nem tartjuk lehetetlennek a vándorlási különbözet tartósan pozitív előjelűvé való fordítását.

A település életét egyik legmeghatározóbb tényező, hogy a település népsűrűsége 1.030 fő/km². Ezzel Dorog a 12. helyet foglalja el Magyarország legsűrűbben lakott településeinek rangsorában. (Összehasonlításképpen a KSH tájékoztatása szerint Komárom-Esztergom megye átlagos népsűrűsége 135 fő/km² volt, Tatabánya esetében egy négyzetkilométerre 741 lakos jutott, a községeké pedig 67 fő, az országos átlag pedig 110 fő.)

A „nagyvárosi szintű” népsűrűség két szempontból lényeges: egyfelől vizsgálnunk kell a területhasználat sajátosságait, a zöldfelületek és közterületek arányát, másfelől a társadalmi konfliktusokat.

A település zöldterületeinek és közösségi tereinek mérete a következőképpen alakult:

Időszak	Összes zöldterület (m ²)	Játszóterek, tornapályák, pihenőhelyek száma (db)	Játszóterek, tornapályák, pihenőhelyek területe (m ²)
2010. év	243 015		
2011. év	265 982	9	7 550
2012. év	265 982	9	7 550
2013. év	265 982	9	7 550
2014. év	266 282	11	7 850

Forrás: KSH, saját szerkesztés

Dorog közigazgatási területe 11,54 km². Ez azt jelenti, hogy a település összterületének mindössze 2,31%-át teszik ki a *gondozott* zöldterületek a KSH nyilvántartása szerint, ehhez képest már elenyésző a játszóterek, tornapályák, pihenőhelyek területe. Nem véletlen, hogy e kihívás orvoslására kívánja fordítani a HCS az ERFA források jelentős részét, a jelenlegi aktív rekreációs területet (7.850 m²) több mint 50%-kal megnövelve.

Megjegyzendő azonban, hogy a település közigazgatási területének közel ötöde (18,6%-a), a külterület kb. 30%-a erdő művelési ágban szerepel, ez a környezeti állapot, a rekreációs lehetőségek szempontjából a „városi”, gondozott zöldfelületek (településszerkezeti adottságokból adódó) kirívóan alacsony mértékét némiképpen ellensúlyozza, de nem helyettesíti a belterületi zöldfelületek és aktív közösségi közterületek hiányát.

A társadalmi konfliktusok, szociális helyzet szempontjából Dorog helyzete az országos átlagnál jóval kedvezőbb adatokat mutat, a teljes lakosságszámon belül a foglalkoztatottak száma megközelíti az 50%-ot. A településen szegregátum nem található, és nem azonosíthatóak olyan városrészek sem, amelyek leszakadással, szlömösödéssel fenyegetnek. Ezért speciális beavatkozás a szociális felzárkóztatási területen nem indokolt. Ugyanakkor a tervezett társadalmi felzárkóztatást segítő közösségi programok egyik kiemelt területe a lakótelepi terület (elsősorban a Zsigmondy Vilmos

lakótelep, Baross Gábor lakótelep, Hám Kálmán lakótelep), ahol magasabb a szociális ellátásban részesülők aránya.

Megyei összehasonlításban figyelemreméltó adat a 2011-es népszámlálás megállapítása, miszerint Dorogon az átlagos lakásméret nem éri el a 70 m²-t. Az adat azonban csak részben jelzi a település szociális adottságait, ezeket a kedvezőtlen adatokat a magas lakótelepi arány és településszerkezeti adottságok magyarázzák. Ezzel szemben a lakások alapközművekkel való ellátottsága (víz, villany) gyakorlatilag 100%-osnak mondható. (Ezzel párhuzamosan a 100 háztartásra vetítetten a háztartásban élők száma nem éri el a 240 főt, vagyis az egy háztartásban élők száma átlagosan 2,4 fő, ami alacsonynak mondható.)

Az önkormányzati szociális ellátás főbb mutatóit a következőképpen foglalhatjuk össze:

Időszak	Lakásfenntartási támogatásban részesültek száma (pénzbeni és természetbeni) (fő)	Időskorúak járadékában részesítettek évi átlagos száma (fő)	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (fő)	Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma (fő)
2010. év	220	3	423	16
2011. év	403	5	406	34
2012. év	308	5	403	16
2013. év	265	4	371	12
2014. év	227	4	345	18

Forrás KSH, saját szerkesztés

A településen meghatározó a civil szervezetek jelenléte. Elsősorban a sport területén és a nyugdíjasok körében tevékenységet végző szervezetek a legaktívabbak, ugyanakkor fontos a hagyományőrző szervezetek szerepe is. Az aktivitásuk – a sportegyesületeket leszámítva – nem kiegyensúlyozott, jellemzően egy-egy meghatározott akció megvalósítását célozzák, nem alakult ki az együttműködések kultúrája, gyakran hiányzik a tevékenység tervszerűsége, ez mindenképpen erősítésre szorul, hiszen a település történetileg kialakult specifikumai intézményi, formális keretek között csak hiányosan kezelhetők.

Az egyházak közül meghatározó szerepe van a római katolikus egyháznak: a KSH 2011-es népszámlálási adatai szerint 4.377 fő vallotta magát katolikusnak, a lakosság mintegy 36%-a, a második nagyobb létszámú felekezet a református, azonban a lakosság mindössze 6%-a vallotta e felekezethez tartozónak magát. A HKFS szempontjából talán kevésbé releváns, ám nem érdektelen adat, hogy a lakosság 22%-a a „vallási közösséghez, felekezethez nem tartozik” rovatot választotta.

A nonprofit és civil szervezetek adatait a következő táblázat foglalja össze.

Időszak	Nonprofit szervezetek száma összesen (db)	Civil szervezetek száma (db)
2010. év	63	53
2011. év	61	51
2012. év	59	49
2013. év	60	49
2014. év	54	45

Forrás KSH, saját szerkesztés

Gazdaság

A településen 2014-ben a KSH tájékoztatása szerint 1.158 regisztrált vállalkozás volt, ezek közül 0 és ismeretlen fős vállalkozások száma 312 volt, az 1 – 9 fős vállalkozások száma pedig 816. Ez egyben azt jelent, hogy a dorogi vállalkozások 97%a mikrovállalkozás! A 10 – 19 főt foglalkoztató vállalkozások száma 19, a 20 – 49 főt foglalkoztatók száma 6, az 50 – 249 főt foglalkoztató vállalkozások száma 5 db.

Az elmúlt időszak munkanélküliségi mutatói a következő adatokkal jellemezhetők:

	Regisztrált álláskeresők száma (fő)	Álláskeresési járadékban részesülők száma (fő)	Álláskeresési segélyben részesülők száma (fő)	Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma (fő)
2014. december	411	57	28	141
2015. március	493	63	26	141
2015. június	418	60	25	132
2015. szeptember	378	61	28	114
2015. december	339	47	34	92
2016. március	325	49	37	90

Forrás: Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Dorogi Kirendeltsége

Ha ezt összevetjük a korábbi mutatókkal, megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma a 2009-es 738 fős csúcshoz viszonyítva (KSH adat) mára több mint a felére esett vissza. Az alacsony munkanélküliségi adatok és ezzel párhuzamosan a magas foglalkoztatottság, azonban csak részben köszönhető a helyi gazdaság teljesítőképességének.

Az imént bemutatott gazdasági struktúra és a foglalkoztatási adatok közötti látszólagos ellentmondás annak köszönhető, hogy a környező településeknek óriási munkaerő vonzó képességük van. A település Esztergomtól 7,9 km-re, Tatabányától 44 km-re, Budapesttől 40 km-re fekszik, nagyon sok munkavállaló ingázik a környező településekre.

Településfejlesztési szempontból, figyelembe véve a jelen HKFS céljainak elérését, végső soron a stratégia víziójának megvalósulását e területen hangsúlyos változásokra van szükség, a mikrovállalkozások arányát a kis, illetve közvállalkozások javára csökkenteni szükséges (a nagyvállalati szektor részvétele a helyi gazdaságban kívánatos, de a jelen stratégia eszközeivel nem befolyásolható közvetlenül). Ezért egyfelől a helyi KKV-k erősítése, társadalmi felelősségvállalásuk növelése, amely hosszú távon piaci növekedésre konvertálható, másfelől a helyi fiatalok újszerű kezdeményezéseinek támogatása, az identitás erősítése és erőforrásként való hasznosítása révén, amely közvetetten bár, de hozzájárul a helyi gazdaság erősödéséhez.

Közszolgáltatások

A település közszolgáltatási rendszere a hasonló lakosságszámú városokkal való összehasonlításban is kiválóan mondható, és az egyes szolgáltatások, intézmények elfogadottsága (a látogatottsági adatokat, rendezvények számát, közösségi események gyakoriságát és sokszínűségét tekintve) rendkívül magas. Ezért helyi közösség a HKFS megalkotása és végrehajtása szempontjából az itt felsorolt intézményekre, feladatellátókra erőforrásként tekint és számít a, akár közvetlen módon a könyvtári vagy sporttörténeti programok megvalósítása tekintetében, akár az intézményekben felhalmozódott tapasztalati tőke hasznosítása révén (pl. a civil szervezetek hátrányos helyzetű csoportokkal kapcsolatos programjai, vagy a komplex közösségfejlesztési programok kapcsán). Ugyancsak lehetőségként tekintünk az oktatási intézményekben folyó szakmai tevékenységre, amelyek jó alapot teremthetnek arra, hogy a fiatalok – immár nem intézményi keretek között – kamatoztassák az ott megszerzett tudást (pl. ifjúsági tehetségprogramok)

Szociális feladatellátás

Dorog Város Önkormányzata Intézményei és feladatellátásuk):

- Dr. Mosonyi Albert Gondozási Központ (időskorúak tartós bentlakásos ellátása, demens betegek tartós bentlakásos ellátása, a fogyatékos személyek-, pszichiátriai betegek-, szenvedélybetegek és demens személyek nappali ellátása)
- Dr. Magyar Károly Városi Bölcsőde

A Dorogi Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában működő szociális intézmények:

- Dorog és Térsége Szociális Alapellátó Szolgálat (házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, szociális étkeztetés)
- Dorog és Térsége Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat (család- és gyermekjóléti szolgáltatások)

Egészségügyi alapellátás (házi orvos, házi gyermekorvos, védőnői szolgálat, fogorvos)

Egészségügyi szakellátás: (állami fenntartásban)

- Dorogi Szent Borbála Szakkorház és Szakorvosi Rendelő (állami fenntartásban) - Dorogi Szent Borbála Szakorvosi Rendelő 23 szakmában, illetve szubklinikumban nyújt szakorvosi ellátást a város és kistérsége közel 40 000 lakójának.

Nevelési, oktatási intézmények

- Óvoda (önkormányzati fenntartásban): 3 intézmény: Zrínyi Ilona Óvoda, Hétszínvirág Óvoda, Petőfi Sándor Óvoda
- Vállalati óvoda: Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. 2. sz. Óvoda
- Alapfokú oktatás (állami fenntartásban): Dorogi Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű és Sportiskolai (három feladat-ellátási helyen működik)
- Középfokú oktatás (állami fenntartásban): Zsigmondy Vilmos Gimnázium, Informatikai és Egészségügyi Szakközépiskola
- Sajátos nevelési igényű gyerekek, tanulók oktatása: Esztergomi Montágh Imre EGYMI, Óvoda, Általános Iskola és Speciális Szakiskola (az esztergomi székhelyű intézmény dorogi telephellyel rendelkezik)
- *Pedagógiai szakszolgálat*: Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Esztergomi Tagintézménye Dorogi telephely (nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, gyógytestnevelés, fejlesztő nevelés, korai fejlesztés)
- *Alapfokú művészeti oktatás*: Dorogi Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola (Szolfézs előképző, furulya, oboa, fuvola, klarinét, szaxofon, fagott, trombita, kürt, harsona-tenor-bariton, tuba, zongora, ütő, harmonika, magánének, gitár, hegedű, gordonka, nagybőgő, jazz-zongora, jazzdob, jazz-basszusgitár)

Közművelődési feladatok

- Dorogi József Attila Művelődési Ház
- Gáthy Zoltán Városi Könyvtár és Helytörténeti Múzeum

Sportfeladatok

- *Dorog Város Egyesített Sportintézménye*, egységei: Dorog Városi Uszoda, Buzánszky Jenő Labdarúgó Stadion és műfüves labdarúgópályák, Városi Tekepálya, Városi Tenispályák, Városi Sportcsarnok, DOKI Eötvös József Általános Iskola tornaterem, DOKI Zrínyi Ilona Általános Iskola tornaterem, DOKI Pedagógiai Szakszolgálat tornaterem)

A kiváló humán közszolgáltatás bemutatása mellett megemlítendő, hogy a közszolgáltatások egyéb területein is hasonló minőséggel találkozunk (közösségi közlekedés településen belül és a környező települések között, telekommunikáció stb.).

Új kihívásokat jelentett / jelent a 2013. január 1-jén történt változás, Dorog (a korábbi kistérségi központ) nem lett járásközponti település. Ez a közszolgáltatásokkal való ellátás szempontjából nem éreztette és remélhetőleg a későbbiekben sem fogja éreztetni a hatását, de a település azonosságtudata szempontjából számolni kell azzal, hogy a korábbi közigazgatási vezető funkciók helyett a település a vonzáskörzetében milyen szerepkört tölthet be. E szempontból magától értetődik a települési azonosságtudatot leginkább meghatározó értékeket alapul venni, vagyis a kultúra és sport területén törekedni meghatározó térségi szerepkörre.

Településszerkezeti adottságok

Dorogon – bányavárosi jellegéből adódóan – két egymástól eltérő arculatú, kultúrájú, sőt részben eltérő etnikai összetételű területe alakult ki: a falu és a kolónia. A kulturális különbözőségek, etnikai elkülönülés mára nagyrészt feloldódott, a település társadalmi szerkezete a kulturális sokszínűség mellett a helyi kötődés alapján egységes. Fejlesztési szempontból azonban mindenképpen számba kell venni az eltérő adottságokat, sőt a helyi kis közösségek saját identitásának megőrzését erősíteni kell.

A város fejlődése szempontjából meghatározó szerepe volt a település mindennapjait két évszázadon keresztül meghatározó szénbányászatnak.

„A Dorogi-medence szénbányászata kezdete - az írott források szerint - 1781-ig nyúlik vissza, a kisüzemi szénbányászat évszázados ciklusát a századforduló közeledtével Budapest nagymértékű iparosodása és növekvő szénigénye szakította meg, 1896-ra kiépült a Dorog környéki bányákat a fővárossal összekötni hivatott helyiérdekű vasút, megindult a nagyipari bányászat, felépült a dorogi hőerőmű, a térség népessége rövid időn belül többszörösére növekedett. A széntermelés az 1960-as évek közepén érte el csúcspontját, 1965-től kezdve az energiaszektoron belüli szerkezetváltás és a könnyen kitermelhető széntelepek fogyása miatt elkerülhetlenné vált a bányászat fokozatos visszafejlesztése, az utolsó bányát 2004-ben zárták be.” (Forrás: Wikipédia)

A bányavárosi kultúra meghatározta a település életét, településszerkezeti adottságait, létrejött a hagyományos település mellett a „kolónia” a maga sokszínű, soknemzetiségű kultúrájával. Természetesen a településrészek kölcsönösen hatottak egymásra, ebben elsősorban a kolónia bányásztársadalmának közművelődési és sportoláshoz kötött szervezett tevékenységei játszották a meghatározó szerepet. A bányásztársadalomnak közösségteremtő, közösségépítő szokásrendje: a népszerű testedzés (teke, labdarúgás), a különböző kulturális szerveződések (fúvószenekar, dalárda), a hagyományosan megrendezett tematikus rendezvények (bányásznapi, amely 2015-ben a 65. alkalommal rendezték meg) egy egységes kulturális alapot jelentettek, egy soknemzetiségű közegben.

A bányák bezárása, a bányász közösségek elöregedése ugyanakkor új kihívásokat teremt, az elmúlt két évtized során a korábbi hagyományok egyre inkább háttérbe szorultak. Sürgető szükségesség a bányász hagyományokat már történelemnek tekintő fiatalok számára a hagyományos tudás megosztása, amely tudás nemcsak a bányászati tevékenységgel összefüggő ismereteket, hanem annak a közösségszervező erőnek az átadását is jelenti, amely ezt a közösséget jellemezte, illetve jellemzi mindmáig.

Mindezekből következően két – egymástól markánsan megkülönböztethető – városrészt határolhatunk körül a *falu városrészt* és a *kolóniát*.

Falu városrész: Dorog közigazgatási területének közepén, centrálisan helyezkedik el. ÉK-ről a vasútvonal, DNY-tről a Kálvária-hegy, ÉNY-ről iparterületek, DK-ről pedig a belterületi határ veszi körül. Területe 143,64 ha, a város közigazgatási területének 12,4%-a.

A településrész fő ismérvei a következők: műemlékek, műemléki környezet jelenléte, helyi védelemre méltó épületek jelenléte, önkormányzat jelenléte, intézményi központok jelenléte, üzleti szolgáltatások sűrűsödése, kulturális művelődési intézmények sűrűsödése, oktatási intézmények sűrűsödése, egészségügyi létesítmények, kereskedelmi, szolgáltató egységek sűrűsödése, vendéglátó

ipari egységek sűrűsödése, egyházi létesítmények, családi házas lakóterületek, bányászati épületek, bányászati lakóépületek.

Dorog lakónépességének közel 30%-a lakik Falu városrészben, jelentősége azonban – a szolgáltatások és intézményi ellátottság koncentrációja, illetve városközponti szerepe miatt – a település egészére nézve meghatározó. A lakosság korösszetétele szempontjából kiemelendő, hogy ez a terület, ahol az időskorúak aránya folyamatosan növekvő tendenciát mutat, a lakosság mintegy negyede 60 év feletti.

HKFS szempontjából a leginkább releváns városrészi problémák a következők:

- a településrész magas beépítettségű, a zöldfelületek aránya alacsony

Javasolt beavatkozás: zárt és nyitott közösségi terek és zöldfelületek növelése

- a településrész a város gazdasági – kulturális centruma, amely a település egészének életminőségét meghatározza

Javasolt beavatkozás: kulturális rendezvények, színterek fejlesztése

- a településrészen az időskorúak aránya folyamatosan nő

Javasolt beavatkozás: az időskorúak aktív bevonása a megvalósítandó programokba, nemzedékek közötti tudásmegosztás megvalósítása

Kolónia városrész Dorog közigazgatási területének határán helyezkedik el. ÉK-ről és ÉNY-ről a közigazgatási határ, DNY-ről a vasútvonal, DK-ről pedig iparterületek szegélyezik. Területe 156,89 ha. Ez a város közigazgatási területének 13,6%-a. A városrész megteremtése a bányászathoz kötődik.

A településrész fő ismérvei a következők: műemlékek, helyi értékek jelenléte, sportközpontok jelenléte, kulturális művelődési intézmények jelenléte, oktatási intézmények jelenléte, egészségügyi, szociális létesítmények, kereskedelmi, szolgáltató egységek léte, egyházi létesítmények léte, lakótelepi környezet, „kolónia” arculat, közparkok.

Kolónia városrész gazdasági potenciálja alacsony. Elsősorban kiskereskedelmi üzletek találhatóak a területén, amelyek a lakosság napi ellátásában vesznek részt. A működő vállalkozások is döntően kereskedelmi, szolgáltatási területhez kötődnek.

Dorog lakónépességének közel 70%-a lakik Kolónia városrészben, itt a korszerkezet jóval kiegyensúlyozottabb, mint a „Falu” városrészben.

A településrész „kolónia” jellegéből fakadóan a lakosság etnikai összetétele nem homogén, ugyanakkor a nemzetiségi identitástudat az elmúlt időszakban fokozatosan visszaszorulóban van. A KSH 2011-es népszámlálási adatai szerint Dorogon 20 bolgár, 166 cigány, 7 fő lengyel, 351 fő német, 9 fő örmény, 47 fő román, 87 fő szlovák, 10 fő ukrán nemzetiségűnek vallotta magát.

HKFS szempontjából a leginkább releváns városrészi problémák a következők:

- a településrészen lakik a lakosság 70%-a, a településrésze a lakótelepek a jellemzőek

Javasolt beavatkozás: több kisebb beavatkozás szükséges, kisléptékű közösségi és kulturális terek létesítése a lakosság komfortérzetének növelése érdekében

- a településrész lakosságának heterogén jellege: kulturális különbözőségek, etnikai sokszínűség

Javasolt beavatkozás: a sokszínűségből fakadó előnyök kihasználása a különféle kulturális, hagyományőrző akciók során, a közösség alapját jelentő bányászati-ipari és az ehhez kapcsolódó kulturális és sporthagyományok továbbvitele, erősítése

- a településrészen magasabb a gyermek és aktív korúak aránya

Javasolt beavatkozás: a kulturális közösségfejlesztés eszközeivel meg kell teremteni a lehetőségét a helyi gazdaság erősítésének, a helyben való érvényesülés feltételrendszerét megteremteni a kultúra eszközeivel.

3.2 A HKFS-t érintő tervi előzmények, programok, szolgáltatások

Külső koherencia, kiegészítő jelleg

A HKFS megalkotása során elsődlegesen a Terület és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) valamint az Emberi Erőforrás Operatív Program (EFOP) egyes intézkedéseivel vizsgáltuk meg a sznergiákat.

A TOP leginkább releváns intézkedései a következők:

- TOP 1.2.1 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés
- TOP 2.1.2 Zöld város kialakítása
- TOP 5.3.1 A helyi identitás és kohézió erősítése
-

A jelen fejlesztési program leginkább a TOP 5.3.1 A helyi identitás és kohézió erősítése intézkedésével van szoros kapcsolatban. Dorog Város Önkormányzata 2007. szeptember 13-án támogatási kérelmet nyújtott be az intézkedésre (igényelt támogatás összege: 53.879.965 Ft). A projekt négy település, Csolnok, Dorog, Keszthely és Piliscsév részvételével valósul meg, 14.500 fős lakosság számot fed le.

A projekt célja az identitásképző elemek megerősítése az érintett településeken a nemzetiségi sokszínűséget kulturálisan egybekapcsoló bányászati hagyományok megőrzésével.

Dorog Város Önkormányzata 2017. április 14-én támogatást nyert a TOP-1.2.1-15-KO1 - Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés felhívás keretében a Reimann Bányászattörténelmi Miniverzum kialakítására (támogatás összege: 250.000.000 Ft).

A projekt a város a 230 éves, minden tekintetben történelmi jelentőségű bányász múltjának méltó emléket kíván állítani a Dorog, Esztergomi út 4. sz alatti, az egykori bányaközpont rozsdáövezeti

városrészében, a REIMANN altáró műemlékileg védett alagút bejárata közvetlen szomszédságában egy bányamúzeum megépítésével. Eltérően a szokásoktól a MINIVERZUM terepmodell formájában jeleníti meg az elmúlt több mint két évszázad bányászattörténetét. Olyan makettek és terepasztalok kerülnek kialakításra, melyek a látogatót lineáris vonalon vezetve megismertetik a dorogi szénmezőkhöz kapcsolódó bányászat történetével, a település térszerkezetének változásával és a bányászatnak az életmódra gyakorolt hatásával.

AZ EFOP felhívások a jelen fejlesztési stratégiában megfogalmazottak jelentős kiterjesztését, a közművelődési, közoktatási intézmények erőforrásainak koncentráltabb hasznosíthatóságát teszik lehetővé:

- EFOP-4.1.5 Kulturális intézmények tanulást segítő infrastrukturális fejlesztései
- EFOP-3.3.2 Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért
- EFOP-1.3.4 Közös értékeink – sokszínű társadalom
- EFOP-1.3.5 Társadalmi szerepvállalás erősítése a közösségek fejlesztésével

A HKFS megalkotása szempontjából figyelembe vette Komárom-Esztergom Megye 2030-ig tartó Területfejlesztési Koncepcióját és a Területfejlesztési és Stratégiai Programját.

Kiemelt jelentőségűnek tartjuk a megye „Stabilan az élvonalban” Integrált Területi Programjához (ITP) való illeszkedést, amely operatív szinten, elsődlegesen a TOP forrásokhoz rendeltlen határozza meg a fejlesztési lehetőségeket, ami jóval pontosabb tervezési alapvetést jelent. A HKFS szempontjából elsődlegesen releváns célrendszer az ITP-ben a következő:

A megyei stratégiai program prioritásai	ITP 2.0 célrendszere
Otthon a XXI. században	Fenntartható működésre és rugalmas alkalmazkodásra képes térségek és települések
Biztonságos környezet, gyógyuló tájak	
Fokozódó társadalmi aktivitás, befogadás és kreativitás	Fokozódó társadalmi aktivitás, befogadás és kreativitás

Dorog várost és térségét a megyei ITP a *Városias térségek* közé, ezen belül az *Ikervárosok térsége* területfejlesztési kategóriába sorolja. A nemzetiségi hagyományok és kulturális kapcsolatok szempontjából kiemelt jelentőségű a szlovákiai településekkel való kapcsolattartás, közös programok szervezése. A programok forrását az Interreg V-A Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program jelentheti. A HKFS-t végrehajtó munkaszervezet kiemelt feladatául javasolja a HACS ezeknek a határon átnyúló együttműködési lehetőségeknek a megvizsgálását, a határon átnyúló vagy akár az egyéb, transznacionális programok lehetőségeinek becsatornázását a HKFS végrehajtásába, tekintettel arra, hogy a program megvalósításának sikerességét nemcsak a helyi szereplők elégedettsége, hanem a kisebb-tágabb térség vagy akár az országhatárokon átnyúló elismerések alapozhatják meg.

Dorog Város Helyi Esélyegyenlőségi Programját és Cselekvési Tervét az önkormányzat 2014. március 28-án fogadta el, majd 2016. február 26-án módosította. A programban rögzített alapelveknek való megfelelés valamennyi művelet esetén alapvető szempont.

Dorog Város Önkormányzata a helyi közművelődési és közgyűjteményi feladatok ellátásáról szóló 20/2014. (XII.12.) számú rendelete szabályozza helyi közművelődési feladatok ellátását. A rendelet a következő feladatok ellátását rendeli a település közművelődési intézményei feladatköréül:

- az egyetemes, a nemzeti és a nemzetiségi kultúra értékeinek megjelenítése, bemutatása, hagyományainak feltárása, megismertetése;
- a felnőttoktatás területén együttműködés az oktatási-nevelési intézményekkel, a helyi munkaügyi központtal;
- a hátrányos helyzetű rétegek kulturális elesettségének mérséklése;
- a gyermekek és fiatalok művelődési, művészeti és közösségi életének segítése;
- a település hagyományainak, szokásainak feltárása, gondozása;
- a környezetkultúra javítása a városesztétikai kultúrafejlesztés;
- a településen élő etnikai kisebbségek ünnepeinek, kultúrájának gondozása – együttműködés a helyi nemzetiség képviselőivel, az oktatási-nevelési intézményekkel, a civil szerveződésekkel;
- a kiemelkedő értékeket produkáló művészeti és szellemi alkotóközösségek, műhelyek tevékenységének támogatása;
- a különböző kultúrák közötti kapcsolatok építése, ápolása, a közművelődési térségi, megyei, régiós és országos szervezetivel, a határon túli magyarság művelődési és egyéb közösségeivel, a testvértelepülések kulturális intézményeivel és szervezeteivel;
- az ifjúsági korosztály művelődési szokásainak gondozása;
- az állami és nemzeti ünnepek városi szintű megemlékezésének szervezésével segíti a helyi polgárok méltó ünneplésének lehetőségeit;
- a helyi kiállítási helyszín biztosításával, a kiállítások szervezésével lehetővé teszi a hivatásos művészek és amatőr alkotók számára a bemutatkozás lehetőségét.

3.3 SWOT

Erősségek	Gyengeségek
<p>Gazdag kulturális hagyományok, széles körű támogatottsággal bíró értékrendszerek, erős helyi identitástudat</p> <p>Több nemzetiség évszázados közössége, kulturális kölcsönhatások</p> <p>Színes sportélet – példaként bemutatható sporthagyományok</p> <p>Jól működő, kulturális, közművelődési, sportszolgáltatások, együttműködések</p> <p>Kedvező gazdasági mutatók</p> <p>Kiváló intézményi ellátottság.</p> <p>Szegregátumok hiánya</p>	<p>Zöldfelületek száma alacsony, kevés a nyitott közösségi-rekreációs tér</p> <p>A településszerkezeti adottságokból fakadóan a közösségi infrastruktúra kiépítettsége egyenlőtlen</p> <p>A település két történelmileg kialakult városrésze közötti kohéziós hiányosságok</p> <p>A hagyományok továbbvitele, generációk közötti tudásátadás hiányos, esetleges</p> <p>A működő vállalkozások közül 97% mikrovállalkozás.</p> <p>Nincsenek meghatározó helyi termékek, nincsenek helyi termelői közösségek</p> <p>Fiatalok innovatív, kreatív tevékenységeinek szellemi és fizikai terei hiányosak</p> <p>A civil aktivitás és együttműködési készség hiányos.</p>
Lehetőségek	Veszélyek
<p>A Duna-menti területek gazdasági felértékelődése</p> <p>Határon átnyúló kapcsolatokban rejlő lehetőségek kiaknázása</p> <p>Jelen HKFS megvalósítását szolgáló „külső” együttműködési szükséglet modellértékű lehet más típusú tevékenységek megvalósulása során</p> <p>Az ország dinamikus gazdasági növekedése, a csökkenő munkanélküliség hatásai a településen hangsúlyosan is jelentkeznek</p>	<p>Generációváltás: az „Y”, „Z” generáció már nem fogékony a hagyományok irányt, a generációváltás identitásváltássá válik.</p> <p>Külső gazdasági – társadalmi hatások a demográfiai mutatók jelentős romlását eredményezik.</p> <p>Negatív társadalmi trendek megakadályozzák vagy nehézkesé teszik a generációk között átívelő tudásátadást</p> <p>Az EU-ban zajló gazdasági – társadalmi – politikai változások negatívan befolyásolják a helyi közösségek értékalapú fejlődését</p>

3.4 Fejlesztési szükségletek azonosítása

Dorog város Önkormányzata a 2010-ben elkészült Integrált Városfejlesztési stratégiáját 2015-ben felülvizsgálta, ebben meghatározta mindazon szempontokat, amelyek az Európai Unió 2014 – 2020-as tervezési időszakában a város fejlődése szempontjából relevánsak.

Az erőforrások tervezése során az operatív programokban megfogalmazott célkitűzések elsődlegesen a helyi infrastruktúrafejlesztésben relevánsak, ezért a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program intézkedései szolgálnak ezen elmaradások felszámolására.

Dorog város fejlesztési szükségleteit – leszámítva az alpinfrastruktúra fejlesztési szükségleteket – az alábbi három meghatározó tematika szerint csoportosíthatjuk:

- *iparterület bővítési, gazdaságélénkítési, foglalkoztatási programok*
- *kulturális – közösségi fejlesztési programok*
- *energetikai korszerűsítési program*

A HKFS szempontjából a kulturális – közösségfejlesztési program elemei a meghatározók, ezek a következők:

- A volt „Brikettgyár területén” Ifjúsági művészeti és életmód központ kiépítése.
- A régi bányajáratokat bemutató „miniverzum” megvalósítása
- Kulturális-szabadidős, közösségi közterek kialakítása

A felsorolt fejlesztési elképzelések közül az első volumenében túlmutat a jelen HKFS keretein, ugyanakkor a stratégia ESZA elemeinek tervezése során figyelembe vettük a koncepciót. A fejlesztést a város TOP vagy EFOP forrásból valósíthatja meg. Ugyanakkor a HKFS-ben megnevezett ESZA típusú tevékenységek, különösen a *Kreatív programok* művelet keretében megvalósuló akciók egyfelől megalapozhatják az infrastruktúra fejlesztési elképzelést, másfelől hosszú távú programként szolgálhatnak a város jelen fejlesztési programjában is definiált hosszú távú vízió megvalósításában.

A kulturális-szabadidős, közösségi közterek kialakítása illeszkedik a legszorosabban a TOP 7.1.1 intézkedése prioritásaihoz, ezért a HKFS elkészítése során számba vettük mindazon fejlesztési elképzeléseket, amelyek ezt a komplex célt megvalósíthatják. A helyzetfeltárásban vázolt településszerkezeti adottságok két fejlesztési irányt jelölnek ki: erősíteni kell a centrumot, mint a települési önazonosságának emblematisz terét a helyi lakosság és az idelátogatók számára, ugyanakkor a „kolónia” városrész urbanisztikai adottságai a szolgáltatások diverzifikálását, egyfajta területi kiegyenlítődési szempontot követlenez meg.

S bár látszólag ellentétesek lehetnek a hangsúlyok: egy erőteljes centrális ESZA fejlesztés a „falu” városrészben látszólag egyensúlytalanságot eredményez, ám az eredményt nem a fejlesztés volumene, hanem társadalmi haszna határozza meg. A centrum nagyobb volumenű fejlesztése a teljes település szempontjából meghatározó, a perifériák (a mi esetünkben a kolónia lakóövezetei) kisebb fejlesztései pedig kisközösségi szinten járulnak hozzá az életminőség javításához. Ugyancsak fontos megjegyezni, hogy ez a típusú infrastruktúrafejlesztés rendelkezik a legnagyobb társadalmi elfogadottsággal, egyben hozzájárul a teljes program elfogadottságához, végső soron a jelen HKFS eredményes megvalósításához.

4. A stratégia jövőképe

A település több évtizedes, teljes társadalmi elfogódottságú, az ünnepi alkalmakkor, rendezvények alkalmával sokszorosan deklarált mottója: „A jövőnket építjük, de a múltunkat nem feledjük”. Ezt a mottót a 2000-ben elfogadott Városfejlesztési Koncepció a következőképpen konvertálja hosszú távú céllá:

„Dorog, mint a tájalakulatok, közigazgatási egységek, közlekedési infrastruktúrák találkozásánál elhelyezkedő, kistérségi kisugárzású város, két ország, két régió, két kistérség kapcsolódási pontján, a múlt és a jövő közötti átmenetet célozza. DOROG „ÖRÖKSÉGVEZÉRELT ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSŰ KISVÁROS” kíván lenni.

A koncepcióban meghatározott hagyományorientált fejlődéscentrikusság mindmáig a legfontosabb vezérelve a közösséget érintő meghatározó döntéseknek.

Világossá vált azonban, hogy az elmúlt esztendő társadalmi – technológiai kihívásai, a generációk közötti tudásbéli, szemléletmódbeli különbségek, információs és kommunikációs gátak szükségessé teszik olyan közösségorientált programok szervezését, amelyek a meglévő közös akaratra építve, ám újszerű eszközökkel, a korábbtól eltérő dinamikával fogalmazzák meg a város fenntartható fejlődési programját, ahol az egyén és közösség boldogulása nem lehet a környezet kárára, és ahol a gazdaság fokozott társadalmi szerepvállalása közösségszervező erővé válik.

A helyzetfeltárás megállapításait, a SWOT elemzés tanulságait, és kiemelten a közösségi tervezés során kapott visszajelzéseket a **stratégia hosszú távú jövőképét** a következőképpen határozhatjuk meg:

Dorog, a dinamikus, és fenntartható fejlődés városa: *a gazdag kulturális, ipari és sportörökség fizikai és szellemi erőforrásait tervezetten hasznosítja, óvja és megújítja mindazon értékeket, amelyek a harmonikus és dinamikus fejlődést biztosíthatják, ezáltal hosszútávú perspektívát biztosít mind a helybéli lakosság, mind a külső gazdasági befektetők számára.*

5. A stratégia célhierarchiája

A hosszú távú jövőkép – a stratégia céljának elérése érdekében, figyelembe véve a HKFS által megvalósítandó stratégiai célt a következő specifikus célok megvalósítása szükséges:

- S1: Találkozási pontok – korosztályfüggetlen szabadidős – kulturális – rekreációs terek megújítása és létrehozása
- S2: A hagyományokból táplálkozó, lokálpatriotizmust erősítő közösségmegtartás
- S3: Az identitás erőforrásként való hasznosítása a fiatalok számára
- S4 Egyén és közösség egymásrautaltságának, mint erőforrásnak használata: a közösség befektetése az egyén jövőjébe

A célokhoz rendelt indikátorok a következők

Specifikus célok	Alap	Specifikus célokhoz rendelt indikátorok	Mérték -egység	Célérték 2020. december 31.	Mérés módja
S1. Találkozási pontok – korosztályfüggetlen szabadidős – kulturális – rekreációs terek megújítása és létrehozása	ERFA	Városi területen épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	200	A specifikus célok megvalósító műveletek monitoring mutatói alapján (kumulált érték)
		Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	3 000	A specifikus célok megvalósító műveletek monitoring mutatói alapján (kumulált érték)
		Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosság száma	fő	11 870	A specifikus célok megvalósító műveletek monitoring mutatói alapján - programszintű érték
		Kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma	db	2	A specifikus célok megvalósító műveletek monitoring mutatói alapján - programszintű érték

S2. A hagyományokból táplálkozó, lokálpatriotizmust erősítő közösségmegtartás	ESZA	Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosság száma	fő	11 870	A specifikus célokat megvalósító műveletek monitoring mutatói alapján - programszintű érték
S3. Az identitás erőforrásként való hasznosítása a fiatalok számára		Kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma	db	5	Az egyes műveletek alapjául szóló specifikus célok (programok) száma - HKFS monitoring adat
S4. Egyén és közösség egymásrautaltságán ak, mint erőforrásnak használata: a közösség befektetése az egyén jövőjébe					

Az ERFA beavatkozásokhoz rendelt (az egyes műveletek és programszinten mérendő) eredménymutatók:

- A HKFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya
- A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség

Az ESZA beavatkozásokhoz rendelt (az egyes műveletek és programszinten mérendő) eredménymutatók:

- Kulturális intézmények látogatottsága

A specifikus célok és a célokhoz rendelt műveletek kiegészítik egymást, egyfelől az ESZA és ERFA alapok komplementer felhasználása révén, másfelől a beavatkozások logikáját egy egységes rendszerben terveztük, kizárva az esetlegességeket, az egyszeri, egyedi, fenntarthatatlan, csekély hatással járó megoldásokat. Ezt a logikai rendszert a következő **stratégiai mátrix** foglalja össze:

Specifikus célok	S1. Találkozási pontok – korosztályfüggetlen szabadidős – kulturális – rekreációs terek megújítása és létrehozása	S2. A hagyományokból táplálkozó, lokálpatriotizmust erősítő közösségmegtartás	S3. Az identitás erőforrásként való hasznosítása a fiatalok számára	S4. Egyén és közösség egymásrautaltságának, mint erőforrásnak használata: a közösség befektetése az egyén jövőjébe
A specifikus célokat megvalósító közvetlen műveletek	M1. Új közösségi tér létrehozása	M6. Térségi jelentőségű rendezvények támogatása	M9. Kreatív programok	M11. Partnerségben a városért
	M2. Közösségi célú közterület-megújítás	M7. Helyi jelentőségű rendezvények támogatása	M2. Közösségi célú közterület-megújítás	M10. Helyi termék - érték bemutatók
	M3. Rendezvény infrastruktúra fejlesztés	M8. Élő emlékezet programok	M11. Partnerségben a városért	M12. Civil akciók a kultúráért, környezetért, közérzetért
	M4. Környezet és életmódprogram - zöld kör	M9. Kreatív programok	M1. Új közösségi tér létrehozása	M9. Kreatív programok
	M5. Településrészi kisléptékű közösségi infrastruktúrafejlesztés	M10. Helyi termék - érték bemutatók	M8. Élő emlékezet programok	M7. Helyi jelentőségű rendezvények támogatása
Specifikus célok megvalósulását közvetetten segítő műveletek	M11. Partnerségben a városért	M1. Új közösségi tér létrehozása	M3. Rendezvény infrastruktúra fejlesztés	M4. Környezet és életmódprogram - zöld kör
	M9. Kreatív programok	M2. Közösségi célú közterület-megújítás	M12. Civil akciók a kultúráért, környezetért, közérzetért	M5. Településrészi kisléptékű közösségi infrastruktúrafejlesztés
	M12. Civil akciók a kultúráért, környezetért, közérzetért	M3. Rendezvény infrastruktúra fejlesztés	M6. Térségi jelentőségű rendezvények támogatása	M9. Kreatív programok
	M7. Helyi jelentőségű rendezvények támogatása	M11. Partnerségben a városért	M12. Civil akciók a kultúráért, környezetért, közérzetért	M8. Élő emlékezet programok
	M6. Térségi jelentőségű rendezvények támogatása	M12. Civil akciók a kultúráért, környezetért, közérzetért	M10. Helyi termék - érték bemutatók	M6. Térségi jelentőségű rendezvények támogatása

6. Cselekvési terv

6.1 A beavatkozási területek/műveletek leírása

Beavatkozási terület / művelet megnevezése
M1 - Új közösségi tér létrehozása
Kulcsprojektek: nem releváns
Indoklás, alátámasztás
<p>Mint a helyzetelemzésből kiderül a településen kevés a közösségszervezést, közösségépítést szolgáló kulturális – szabadidős tér, ahol a többféle, a különböző mikroközösségek igényeit kielégítő infrastruktúra jön létre, ahol feleleveníthetőek a korábbi bányászati tradíciót képviselő hagyományok pl. tekészés és ahhoz kapcsolódó kisközösségi összejövetelek, de a terület helyet biztosít a legkülönbözőbb szabadidős, közösségi kezdeményezéseknek (klubfoglalkozások, önszerveződő, hagyományőrző körök pl. hímzés, gasztrklub stb.)</p> <p>A jelenleg – mint közösségi térként használt épület műszaki állapota leromlott, berendezése, felszereltsége nem megfelelő.</p> <p>Az új közösségi tér korosztályfüggetlen szintériként szolgálhat, elsődlegesen a fiatalok és időskorúak aktivizálása a cél, e mellett az aktív korúak mikroközösségeit is erősíti.</p>
Specifikus cél
<i>S1. Találkozási pontok – korosztályfüggetlen szabadidős – kulturális – rekreációs terek megújítása és létrehozása</i>
A helyi felhívások támogatható tevékenységeinek meghatározása
Közintézmény belső tereinek kulturális, közösségi célú megújítása, épületfelújítás, eszközbeszerzés, a szabadidő aktív eltöltését szolgáló lehetőségek, többfunkciós terek létrehozása érdekében
Kiegészítő jelleg, lehatárolás
<p>Az ERFA beavatkozást a HKFS ESZA típusú tevékenységei erősítik, az ESZA felhívások alapkövetelményként fogalmazzák meg a kiegészítő jelleg bemutatását – a beruházás rövid és hosszú távú hasznosíthatóságának biztosítása érdekében. Kapcsolódó műveletek: Interreg illetve EFOP finanszírozású projektek ESZA tevékenységei tervezése során lehetséges helyszínként figyelembe veendő.</p> <p>A beavatkozás más TOP intézkedésből nem, csak a TOP 7.1.1 intézkedés keretében támogatható.</p>
A művelet / helyi felhívás célcsoportja
<p>Kedvezményezett: önkormányzat, költségvetési szerv, többségi önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaság.</p> <p>Közvetlen célcsoport: a teljes lakosság, helyi közösségek, baráti körök, civil szervezetek, nemformális oktatási csoportok</p>
Kiválasztási kritériumok, alapelvek

<p>Illeszkedés a HKFS célrendszeréhez Illeszkedés Dorog Város Helyi Esélyegyenlőségi programjához A beruházást követő öt év működtetési modelljének komplexitása különös tekintettel a fenntarthatóságra Valamennyi korosztály bevonása biztosított legyen HKFS kapcsolódó ESZA programjai bevonása</p>
Támogatás tervezett összege, támogatási intenzitás
<p>Maximum 75 millió Ft A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 100 %-a.</p>
Tervezett forrás
75 millió Ft
Forrás ütemezése: I. ütem
A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2018. augusztus – 2021. szeptember 30.
Alap: ERFA
Támogatásban részesülő projektek várható száma (min. - max) : 1 db

Beavatkozási terület / művelet megnevezése
M2 - Közösségi célú közterület-megújítás
Kulcsprojektek: nem releváns
Indoklás, alátámasztás
<p>A település központi területén több évtizedes fejlesztési igény egy multifunkciós közösségi tér létrehozása. A HKFS tervezése során e közösségi tér használhatóága elrendezése, ideális kialakítása volt az ifjúsági közösségi tervezés központi tematikája (a különféle ESZA típusú beavatkozások mellett). A közösségi tervezés eredménye, hogy szükség van egy olyan központi városi közösségi térre, amely alkalmanként rendezvényeknek, alkalmanként különféle rekreációs eseményeknek, alkalmanként közösségi sportprogramoknak ad helyet. A fiatalok részvételével szervezett közösségi tervezés kifejezett hangsúlyként jelentkezett az igény az extrém sportágakat űzők számára – a multifunkciós, mobil sporteszközök installálására illetve egy olyan kulturális színtérre, ahol a helyi közösségek kaphatnak fellépési, szereplési teret.</p>
Specifikus cél
<i>S1. Találkozási pontok – korosztályfüggetlen szabadidős – kulturális – rekreációs terek megújítása és létrehozása</i>
A helyi felhívások támogatható tevékenységeinek meghatározása
Nem releváns
Kiegészítő jelleg, lehatárolás
<p>Az ERFA beavatkozást a HKFS ESZA típusú tevékenységei erősítik, az ESZA felhívások alapkövetelményként fogalmazzák meg a kiegészítő jelleg bemutatását – a beruházás rövid és hosszú távú hasznosíthatóságának biztosítása érdekében. Kapcsolódó műveletek: Interreg illetve EFOP finanszírozású projektek ESZA tevékenységei tervezése során lehetséges helyszínként figyelembe veendő. A beavatkozás más TOP intézkedésből nem, csak a TOP 7.1.1 intézkedés keretében támogatható.</p>
A művelet / helyi felhívás célcsoportja
Közvetlen célcsoport: a teljes lakosság, helyi közösségek, baráti körök, civil szervezetek, nem formális oktatási csoportok

Kiválasztási kritériumok, alapelvek
Illeszkedés a HKFS célrendszeréhez Illeszkedés Dorog Város Helyi Esélyegyenlőségi programjához A beruházást követő öt év működtetési modelljének részletezettsége Valamennyi korosztály bevonása biztosított legyen, ugyanakkor kiemelten kezelje a fiatalok érdekeit HKFS kapcsolódó ESZA programjai bevonása
Támogatás tervezett összege, támogatási intenzitás
Nem releváns
Tervezett forrás
0 Ft
Forrás ütemezése: nem releváns
A megvalósítás tervezett időintervalluma: na
Alap: ERFA
Támogatásban részesülő projektek várható száma (min. - max) : nem releváns

Beavatkozási terület / művelet megnevezése
M3 - Rendezvény infrastruktúra fejlesztés
Kulcsprojektek: nem releváns
Indoklás, alátámasztás
<p>A HKFS tervezése során alapvető igényként jelentkezett a sokszínű kulturális hagyományok bemutatását szolgáló, elsősorban a helyi kezdeményezések megvalósulását szolgáló rendezvény infrastruktúra kialakításának –a legmodernebb technológiát biztosító eszközrendszerének az igénye. A kulturális élet szereplői a HKFS megalkotása során jelezték, hogy az elmúlt évek tapasztalata szerint, növekszik az érdeklődés a minőségi kultúra iránt, növekszik a színházestek, koncertek, a klubkoncertek látogatottsága. Fontos szempont, hogy elsősorban a kisebb résztvevői létszámmal megrendezett, rövidebb időtartamú programokra van igény, ám ezek színvonalas, rendszeres és költséghatékony megszervezéséhez jelenleg nem áll rendelkezésre megfelelő helyszín: és technika.</p> <p>Ezzel párhuzamosan fontos szempont, hogy ne csupán egyetlen helyiség vagy közösségi tér rendezvénytechnikáját teremtsen meg a HACS, hanem mobil eszközök beszerzésével járjon hozzá a két eltérő adottságú városrész egyes rendezvényeihez, a helyi közösségek igényeihez alkalmazkodva megújulhasson a település kulturális rendezvény kínálata. Ugyancsak általános igény, hogy a beszerzendő technológiának korosztály függetlenül (egyben műfaj függetlenül, a rockkoncerttől, az amatőr előadók fellépésén keresztül a színházi előadásokig) valamennyi korosztály és érdeklődési kör igényeit ki kell szolgálnia.</p>
Specifikus cél
<i>S1. Találkozási pontok – korosztályfüggetlen szabadidős – kulturális – rekreációs terek megújítása és létrehozása</i>
A helyi felhívások támogatható tevékenységeinek meghatározása
Nem releváns
Kiegészítő jelleg, lehatárolás
Az ERFA beavatkozást a HKFS ESZA típusú tevékenységei erősítik, az ESZA felhívások alapkövetelményként fogalmazzák meg a kiegészítő jelleg bemutatását – a beruházás rövid és hosszú távú hasznosíthatóságának biztosítása érdekében. Kapcsolódó műveletek:

A beavatkozás más TOP intézkedésből nem, csak a TOP 7.1.1 intézkedés keretében támogatható. (TOP 1.2.1 intézkedésből kizárólag turisztikai vonzerővel bíró rendezvények infrastruktúrafejlesztése lehetséges. A jelen művelet célcsoportjai világosan elkülöníthetők a TOP 1.2.1 intézkedés célcsoportjaitól.)	
A művelet / helyi felhívás célcsoportja	
Közvetlen célcsoport: a teljes lakosság, helyi közösségek, baráti körök, művészeti csoportok.	
Kiválasztási kritériumok, alapelvek	
Nem releváns	
Támogatás tervezett összege, támogatási intenzitás	
Minimum 30, maximum 40 millió Ft A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 100 %-a.	
Tervezett forrás	
	0 Ft
Forrás ütemezése: nem releváns	
A megvalósítás tervezett időintervalluma: na	
Alap: ERFA	
Támogatásban részesülő projektek várható száma (min. - max) : nem releváns	

Beavatkozási terület /művelet megnevezése
M4 - Környezet és életmódprogram - zöld kör
Kulcsprojektek: nem releváns
Indoklás, alátámasztás
<p>A belváros („falu” városrész) zöldfelületi fejlesztéseit tekintve korlátozottak a lehetőségek. Ettől függetlenül a településrész centrum helyzetéből adódóan sürgető szükségszerűég egy laza, ám meghatározott tematika mentén kialakított, rekreációs-kulturális zóna, a terek szabad láncolatának kialakítása.</p> <p>Egy 2014-ben készült lakossági felmérés megmutatta, hogy jelentős igény mutatkozik a futás, túrázás, kerékpározás iránt, ami igény a megfelelő terep kialakításával megvalósíthatóvá válik. Kitűnő példát mutat a 2016-os Országfutás eredménye: Dorog lett a legeredményesebb város hazánkban: a teljes lakosság csaknem 10%-a vett részt az eseményen. Mindez azt is mutatja, hogy a helyiek szívesen mozognak, ám ez a mindennapokban szabadtéri helyszín hiányában nem tud megvalósulni. A jelenleg szabadtéri sportoknak teret adó stadion az elkövetkező években fejlesztésre kerül, így még jobban szűkülnek lehetőségek, új terekre van szükség. A 2015-ben létrejött Futószakosztály jelentős közösségépítő tevékenységet tud gyakorolni. Ők fogalmazták meg a stratégia társadalmasítása során azt a közösségi igényt, miszerint a helyi lakosok szívesen gondoznák, zöldítenék a közvetlen környezetükben található tereket, utcákat, alakítanának ki közösségi tevékenység végzésére alkalmas helyszíneket. Így a cél nem szűkül le csupán a testedzésre, az egészséges életmód programokra vagy a környezettudatosság fejlesztésére, hanem egy olyan komplex programot valósít meg, ahol a sport, a testmozgás, a környezettudatosság egy kulturális és közösségi programmá válik.</p>
Specifikus cél
<i>S1. Találkozási pontok – korosztályfüggetlen szabadidős – kulturális – rekreációs terek megújítása és létrehozása</i>
A helyi felhívások támogatható tevékenységeinek meghatározása

Többfunkciós terek kialakítása, terek hálózatának létrehozása: a környezettudatosság, egészségmegőrzés, kultúra eszközeivel. Területrendezés, utcabútorok beszerzése, szabadtéri sporteszközök beszerzése, installációja, játszótéri eszközök, beszerzése és installálása, klímaváltozás negatív hatásait enyhítő beavatkozások (pl. párapapucs felállítása stb).
Kiegészítő jelleg, lehatárolás
TOP 2.1.2 Zöld város kialakítása intézkedés keretében a tevékenység csak részben támogatható, a tervezett beavatkozás nem része a település által tervezett Zöld város programnak. A TOP 7.1.1 keretében megvalósítandó művelete komplex, nem a zöldterület fejlesztésre, hanem a közösségi tevékenységek multifunkcionalitására fókuszál, szoros integrációban a program kínálja ESZA-típusú beavatkozásokra.
A művelet / helyi felhívás célcsoportja
Kedvezményezett: önkormányzat, költségvetési szerv, többségi önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaság, civil szervezet. Közvetlen célcsoport: a teljes lakosság, a létrejövő objektumok vonzáskörzetében élő lakosság korosztályfüggetlenül
Kiválasztási kritériumok, alapelvek
Illeszkedés a HKFS célrendszeréhez Illeszkedés Dorog Város Helyi Esélyegyenlőségi programjához A projekt tartalom kialakítása az érintett célcsoportok aktív bevonásával történjen Komplex, korosztályfüggetlen, innovatív megoldások alkalmazása Kapcsolódó ESZA programok bevonása
Támogatás tervezett összege, támogatási intenzitás
Maximum 54,167 millió Ft , A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 100 %-a.
Tervezett forrás
54.167 millió Ft
Forrás ütemezése: I. ütem
A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2018. augusztus – 2021 szeptember 30.
Alap: ERFA
Támogatásban részesülő projektek várható száma (min. - max) : 1 db

Beavatkozási terület / művelet megnevezése
M5 - Településrészi kisléptékű közösségi infrastruktúrafejlesztés
Kulcsprojektek: nem releváns
Indoklás, alátámasztás
A helyzetfeltárásban bemutattuk, hogy a település két – egymástól markánsan elkülönülő – területrészből áll. A tervezett fejlesztés elsődlegesen a „kolónia” településrészen (kiemelve a lakótelepi részeket) tervez olyan kisléptékű beavatkozásokat, amelyek hozzájárulnak az ott lakók komfortérzetének növeléséhez, egyben összetelepülési szempontból erősítik a területi kiegyenlítődést és kohéziót. A fejlesztés lényeges sajátossága, hogy csak komplex fejlesztés támogatható (pl. a gyermekjátszóter mellett szükséges kialakítani a nyugdíjasok vagy aktív korúak által is használható „felnőtt játszóteret” e mellett a családok közösségek számára pihenőhely pl. szalonnasütő vagy közösségi sporteszköz elhelyezése szükséges pl. pinpongasztal stb.)
Specifikus cél

S1. Találkozási pontok – korosztályfüggetlen szabadidős – kulturális – rekreációs terek megújítása és létrehozása
A helyi felhívások támogatható tevékenységeinek meghatározása
Nem releváns
Kiegészítő jelleg, lehatárolás
TOP 2.1.2 Zöld város kialakítása intézkedés keretében a tevékenység csak részben támogatható, a tervezett beavatkozás nem része a település által tervezett Zöld város programnak.
A művelet / helyi felhívás célcsoportja
Közvetlen célcsoport: az egyes településrészekben élő lakosság
Kiválasztási kritériumok, alapelvek
Nem releváns
Támogatás tervezett összege, támogatási intenzitás
Nem releváns
Tervezett forrás
0 Ft
Forrás ütemezése: nem releváns
A megvalósítás tervezett időintervalluma: na
Alap: ERFA
Támogatásban részesülő projektek várható száma (min. - max): nem releváns

Beavatkozási terület / művelet megnevezése
M6 - Térségi jelentőségű rendezvények támogatása
Kulcsprojektek: nem releváns
Indoklás, alátámasztás
A helyi közösség számára meghatározóak azok az események, amelyek lehetővé teszik, hogy a településre látogatók, turisták számára megmutathassák mindazon értékeket, amelyek a helyi identitást meghatározzák, ilyen pl. a Kosbor fesztivál. Az elmúlt években több ilyen rendezvény is megvalósult, ám általánosságban elmondható, hogy hiányzott a koncepció, az együttműködés, ennél fogva a személytelen rendezvények nem érték el a céljukat. A tervezett művelet nem a rendezvények teljes körű megszervezésére vagy a rendezvények turisztikai vonzerejének növelésére irányul, hanem a rendezvények keretein belül a helyi szellemi örökség mind a helyi közösség, mind a településre látogatók számára történő hangsúlyos bemutatására irányul. Kiemelkedő területe a műveletnek a sokszínű és gazdag nemzetiségi hagyományok bemutatása.
Specifikus cél
<i>S2. A hagyományokból táplálkozó, lokálpatriotizmust erősítő közösségmegtartás</i>
A helyi felhívások támogatható tevékenységeinek meghatározása

Helyi hagyományőrző csoportok fellépésének támogatása, helyi termelők, termékek, értékek egységes arculattal történő bemutatási feltételeinek biztosítása.
Kiegészítő jelleg, lehatárolás
TOP 1.2.1 intézkedése keretében támogatható a turisztikai jelentőségű rendezvényinfrastruktúra támogatás. Jelen művelet ESZA típusú beavatkozás, a turisztikai szempont másodlagos szerepű. A TOP 5.3.1 intézkedés keretében a helyi jelentőségű, míg a TOP 7.1.1 keretében a térségi jelentőségű rendezvények kerülnek megvalósításra.
A művelet / helyi felhívás célcsoportja
Kedvezményezett: önkormányzat, költségvetési szerv, többségi önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaság, civil szervezet. Közvetlen célcsoport: az egyes településrészekben élő lakosság, hagyományőrző művészeti csoportok
Kiválasztási kritériumok, alapelvek
Illeszkedés a HKFS célrendszeréhez Illeszkedés Dorog Város Helyi Esélyegyenlőségi programjához A támogatandó rendezvény térségi jelentőségű legyen A rendezvény hosszú távú koncepciójának bemutatása (a projektzárást követő időszak vonatkozásában is) A rendezvény egyedisége, a helyi értékek sokrétű bemutatása
Támogatás tervezett összege, támogatási intenzitás
Minimum 3, maximum 10 millió Ft. A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 100 %-a.
Tervezett forrás
10 millió Ft
Forrás ütemezése: I. ütem
A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2018. augusztus – 2021. szeptember 30.
Alap: ESZA
Támogatásban részesülő projektek várható száma (min. - max): 1 - 3

Beavatkozási terület / művelet megnevezése
M7 - Helyi jelentőségű rendezvények támogatása
Kulcsprojektek: nem releváns
Indoklás, alátámasztás
A helyzetelemzésben részleteztük, hogy a település identitását, kulturális életét egy – a bányavárosokra / iparvárosokra jellemző kettősség – a hagyományos település a „falú” és a betelepülő munkavállalók élettere, a „kolónia” rendkívül sokszínű, nemzetiségi, kulturális és a munkaadó (esetünkben a bánya) által szervezett közösségteremtő programok határozták meg. A hagyományok, a nemzetiségi közösségek identitásának megőrzése érdekében a hagyományosan megrendezett, kisebb közösségi rendezvények fennmaradása egyben az adott közösség identitás megőrzésének záloga.
Specifikus cél
S2. A hagyományokból táplálkozó, lokálpatriotizmust erősítő közösségmegtartás

A helyi felhívások támogatható tevékenységeinek meghatározása	
Helyi hagyományokhoz kapcsolódó hagyományosan megrendezett vagy hagyományteremtő programok szervezésével és megvalósításával kapcsolatos tevékenységek, rendezvényszervezés, kulturális programok szervezése, lebonyolítása, helyi közösségi programok megvalósítása	
Kiegészítő jelleg, lehatárolás A programok várhatóan a TOP 5.3.1 intézkedés keretében kerülhetnek megvalósulásra	
A művelet / helyi felhívás célcsoportja	
Kedvezményezett: önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, költségvetési szerv, többségi önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaság, civil szervezet, egyház. Közvetlen célcsoport: a teljes lakosság, az azonos érdeklődésű, kötődésű csoportok	
Kiválasztási kritériumok, alapelvek	
nem releváns	
Támogatás tervezett összege, támogatási intenzitás	
nem releváns	
Tervezett forrás	
0 Ft	
Forrás ütemezése: nem releváns	
A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2018 - 2021	
Alap: ESZA	
Támogatásban részesülő projektek várható száma (min. - max): nem releváns	

Beavatkozási terület / művelet megnevezése
M8 - Élő emlékezet programok
Kulcsprojektek: nem releváns
Indoklás, alátámasztás
<p>Dorog város rendkívül gazdag kulturális és sporthagyományokkal rendelkezik. Gáthy Zoltán Városi Könyvtár és Helytörténeti Múzeum alapfeladata a helytörténeti dokumentumok gyűjtése, feldolgozása, bemutatása. A művelet lehetővé teszi, hogy a felhalmozódott tudást népszerű formában, a különféle korosztályokat más-más módon megszólítva mutathassa be. A települési identitástudat egyik meghatározó eleme a sport szeretete, a rendkívül gazdag sporttörténeti emlékek ápolása. A művelet révén lehetővé válik ezen emlékek strukturált összegyűjtése, bemutatathatóságuk biztosítása.</p> <p>A település életében meghatározó momentum volt az 1938-ban megrendezett Eucharisztikus Világkongresszus, amelynek egyik legnagyobb rendezvényét Dorogon tartották, a 2020-ban ismét Budapesten megrendezendő eseményhez kapcsolódóan javasolt kultúrtörténeti, egyháztörténeti vonatkozású társadalmi akciók megszervezése.</p> <p>A helyzetelemzésben külső veszélyként azonosítottuk a generációváltást: az „Y”, „Z” generáció már nem fogékony a hagyományok irányát, a generációváltás identitásváltássá válik. A veszély nem a helyi társadalom szintjén jelentkezik, így érdemi befolyást a helyi közösség nem tud rá gyakorolni, ugyanakkor jelentkezik az a felelősség, hogy a lehető legnagyobb módon ellensúlyozza az identitás erőzítőt, generációkon átívelően őrizze meg az alapokat jelentő értékrendet.</p>

Specifikus cél
S2. A hagyományokból táplálkozó, lokálpatriotizmust erősítő közösségmegtartás
A helyi felhívások támogatható tevékenységeinek meghatározása
Helyismereti rendezvények szervezése. A település életének jelentős évfordulóihoz, neves szülőtteihez, településhez kapcsolódó művészi alkotásokhoz, eseményeihez kapcsolódó jelenkori társadalmi akciók megszervezése. Egyháztörténeti tárgyú rendezvények, kulturális programok, konferenciák, kiállítások stb. szervezése
Kiegészítő jelleg, lehatárolás
EFOP 3.3.2 forrásból támogatható rendezvények (Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért) elsődlegesen oktatási célokat szolgálnak, ugyanakkor kiegészítik, segítik a meghirdetendő műveltség tevékenységeit.
A műveltség / helyi felhívás célcsoportja
Kedvezményezett: önkormányzat, költségvetési szerv, többségi önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaság, civil szervezet, egyház Közvetlen célcsoport: sportkedvelők csoportjai, kulturális örökség iránt érdeklődők, általános és középiskolás tanulók, nyugdíjasok
Kiválasztási kritériumok, alapelvek
Illeszkedés a HKFS célrendszeréhez Illeszkedés Dorog Város Helyi Esélyegyenlőségi programjához A programok sokszínűsége, komplexitása, az interpretációt szolgáló innovatív megoldások.
Támogatás tervezett összege, támogatási intenzitás
Minimum 2, maximum 18 millió Ft A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 100 %-a.
Tervezett forrás
18 millió Ft
Forrás ütemezése: I. ütem
A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2018. augusztus – 2021. szeptember 30.
Alap: ESZA
Támogatásban részesülő projektek várható száma (min. - max): 1 - 4

Beavatkozási terület / műveltség megnevezése
M9 - Kreatív programok
Kulcsprojektek: nem releváns
Indoklás, alátámasztás
Helyi civil szervezetek, kreatív alkotói csoportok eredményei bemutatásának támogatása (művészet, tudomány stb. területeken)
Specifikus cél
S3. Az identitás erőforrásként való hasznosítása a fiatalok számára
A helyi felhívások támogatható tevékenységeinek meghatározása
Kreatív alkotói csoportokhoz kapcsolódó programok, rendezvények, képzések költsége, rendezvényeken való megjelenés támogatása.

Képzőművészeti, zenei, alkotótáborok, kiállítások, művészeti rendezvénysorozatok megvalósítása, kreatív, művészeti programokhoz kapcsolódó kiadványok megjelentetése, koncertek, szavalóversenyek megszervezése stb.
Kiegészítő jelleg, lehatárolás
Kapcsolódó ERFA programok: M1. Új közösségi tér létrehozása
A művelet / helyi felhívás célcsoportja
Kedvezményezett: önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, költségvetési szerv, többségi önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaság, civil szervezet, egyház. Közvetlen célcsoport: fiatalok, amatőr művészeti csoportok, közösségek
Kiválasztási kritériumok, alapelvek
Illeszkedés a HKFS célrendszeréhez Illeszkedés Dorog Város Helyi Esélyegyenlőségi programjához A program innovatív jellege, újszerűsége A program hosszú távú fenntarthatósága Kapcsolódás Dorog város történelmi hagyományaihoz
Támogatás tervezett összege, támogatási intenzitás
Minimum 2, maximum 20 millió Ft A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 100 %-a.
Tervezett forrás
20 millió Ft
Forrás ütemezése: I. ütem
A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2018. augusztus – 2021.szeptember 30.
Alap: ESZA
Támogatásban részesülő projektek várható száma (min. - max): 1 - 8

Beavatkozási terület / művelet megnevezése
M10 - Helyi termék - érték bemutatók
Kulcsprojektek: nem releváns
Indoklás, alátámasztás
Dorogon jelenleg nincs helyi termelői tevékenység. E hiányosság felszámolása érdekében pilot projektek segítségével kívánjuk megszüntetni a hiányosságokat a helyi értékek - termékek előállításának ösztönzésével.
Specifikus cél
S4. Egyén és közösség egymásrautaltságának, mint erőforrásnak használata: a közösség befektetése az egyén jövőjébe
A helyi felhívások támogatható tevékenységeinek meghatározása
Helyi kézműves és gasztronómiai hagyományok felelevenítése, hazai és külföldi "jó példák" ismertetése, helyi termelői kedv indukálása, termelői közösségek létrehozásának segítése.
Kiegészítő jelleg, lehatárolás: A programok várhatóan a TOP 5.3.1 intézkedés keretében kerülhetnek megvalósulásra
A művelet / helyi felhívás célcsoportja
Közvetlen célcsoport: gasztronómia, hagyományok, iparművészet iránt érdeklődő egyének és kisközösségek

Kiválasztási kritériumok, alapelvek
Nem releváns
Támogatás tervezett összege, támogatási intenzitás
Nem releváns
Tervezett forrás
0 Ft
Forrás ütemezése: nem releváns
A megvalósítás tervezett időintervalluma: na
Alap: ESZA
Támogatásban részesülő projektek várható száma (min. - max): Nem releváns

Beavatkozási terület / művelet megnevezése
M11 - Partnerségben a városért
Kulcsprojektek: nem releváns
Indoklás, alátámasztás
<p>A korábbi együttműködések illetve a HACs megalakításának, a HKFS elkészítését megalapozó közösségi alkalmak tapasztalatai megerősítik, hogy szükség van, a civil szervezetek, a közszféra szereplői illetve vállalkozások által közösen megvalósított egy nagyobb városi közösséget vagy meghatározott tematikát felölelő, társadalmi kezdeményezés eredményeképpen létrejövő program, programsorozat támogatása.</p> <p>Minimum két szervezet részvételével megvalósuló akciók támogathatók, amelyek a helyi közösségfejlesztési stratégia valamely stratégiai céljának megvalósításához újszerű módon járulnak hozzá. Követelmény legalább egy gazdasági társaság partnerként történő bevonása.</p> <p>A cél, hogy olyan pilot programok valósuljanak meg, amelyek az együttműködésre építenek, és amelyek a településről alkotott országos vagy akár nemzetközi véleményt is befolyásolják.</p>
Specifikus cél
<i>S4. Egyén és közösség egymásrautaltságának, mint erőforrásnak használata: a közösség befektetése az egyén jövőjébe</i>
A helyi felhívások támogatható tevékenységeinek meghatározása
<p>Dorog város kulturális, egyházi hagyományaira építő komplex programok: kultúra, hagyományőrzés, szabadidős-életmód programok, környezeti programok, kreatív programok (pl. képzőművészet, film, zene, informatikai megoldásokhoz kapcsolódó újszerű kezdeményezések), generációk közötti tudás és tapasztalatadás: konferenciák, rendezvények, kiállítások szervezése, országos vagy nemzetközi jelentőségű eseményekhez való kapcsolódás.</p> <p>Hazai és nemzetközi együttműködések az elszámolható költségek maximum 30%-áig,</p>
Kiegészítő jelleg, lehatárolás
Kapcsolódó ERFA programok: M1 Új közösségi tér létrehozása, M4. Környezet és életmódprogram – zöld kör
A művelet / helyi felhívás célcsoportja

<p>Kedvezményezett: önkormányzat, költségvetési szervek, önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaságok civil szervezetek, egyházak Közvetlen célcsoport: a teljes lakosság</p>	
Kiválasztási kritériumok, alapelvek	
<p>Illeszkedés a HKFS célrendszeréhez Illeszkedés Dorog Város Helyi Esélyegyenlőségi programjához A projekt minimum két szervezet alkotta konzorciumban valósul meg Partnerként elvárás legalább egy KKV bevonása a programba A program során külső (hazai vagy külföldi) együttműködési tevékenységek valósulnak meg A program újszerűsége, komplexitása A program hosszú távú hatásai Programnak a gazdaságra gyakorolt hatása</p>	
Támogatás tervezett összege, támogatási intenzitás	
<p>Minimum 3, maximum 18 millió Ft A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 100 %-a.</p>	
Tervezett forrás	
	18 millió Ft
Forrás ütemezése: I. ütem	
A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2019. január-2021.szeptember 30.	
Alap: ESZA	
Támogatásban részesülő projektek várható száma (min. - max): 1 - 3	

Beavatkozási terület / művelet megnevezése	
M12 - Civil akciók a kultúráért, környezetért, közérzetért	
Kulcsprojektek: nem releváns	
Indoklás, alátámasztás	
<p>A település életére jelentős hatást gyakorolnak a civil szervezetek, ugyanakkor a tevékenységük gyakran támogatásfüggő, egyszeri akciók megvalósítására irányul. A tervezett művelet hosszú távú programmal, preferáltan pénzügyileg fenntartható cselekvési tervvel rendelkező civil akciókat kívánja támogatni.</p>	
Specifikus cél	
<p>S4. Egyén és közösség egymásrautaltságának, mint erőforrásnak használata: a közösség befektetése az egyén jövőjébe</p>	
A helyi felhívások támogatható tevékenységeinek meghatározása	
<p>Civil szervezetek által szervezett a kultúra, művelődés, szabadidősport eszközeivel szervezett közösségépítő, közösségmegtartó programok, rendezvények, képzések, társadalmi akciók, önkéntes programok, hátrányos helyzetű célcsoportokkal való foglalkozás, tehetséggondozó programok, fogyatékkal élők életminőségének segítése.</p>	
Kiegészítő jelleg, lehatárolás	
<p>Kapcsolódó ERFA programok: M1 Új közösségi tér létrehozása, M4. Környezet és életmódprogram – zöld kör</p>	
A művelet / helyi felhívás célcsoportja	

<p>Kedvezményezett: civil szervezet, egyház. Közvetlen célcsoport: civil szervezetek által elért lakosság, kiemelt célcsoportok: gyermekek, időskorúak, fogyatékkal élők, gyermeküket egyedül nevelő nők, mélyszegénységben élők.</p>
<p>Kiválasztási kritériumok, alapelvek</p> <p>Illeszkedés a HKFS célrendszeréhez Illeszkedés Dorog Város Helyi Esélyegyenlőségi programjához A program hosszú távú hatásai, pénzügyi fenntarthatósága A program újszerűsége, komplexitása</p>
<p>Támogatás tervezett összege, támogatási intenzitás</p> <p>Minimum 1,5, maximum 10 millió Ft A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 100 %-a.</p>
<p>Tervezett forrás</p> <p style="text-align: right;">17,334 millió Ft</p>
<p>Forrás ütemezése: I. ütem</p>
<p>A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2018. augusztus – 2021. szeptember 30.</p>
<p>Alap: ESZA</p>
<p>Támogatásban részesülő projektek várható száma (min. - max): 2 - 6</p>

A tervezett műveletek meghirdetése a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően történik.

A HACS meghatározza az éves fejlesztési keretét, amelyre a standard eljárásrend szabályai szerint felhívást tesz közzé. A tervezett ütemezés szerint 2018-ban a teljes rendelkezésre álló keretet megnyitja. A keret kimerüléséig szakaszos elbírálást alkalmaz, háromhavonta megjelölve egy-egy bírálati időpontot.

A HACS 2020. június 16.-ig a keretek felhasználását és az indikátorok teljesítésének lehetőségét a teljes program vonatkozásában átfogóan monitorozza, a forrásabszorpció és az indikátorok teljesülése érdekében szükség esetén korrekciót kezdeményez, szélsőséges esetben a HKFS módosítására tesz javaslatot.

**A helyzetfeltárás, a
szükségletek, a célok és a
tervezett műveletek**

<i>Sorszám</i>	<i>Megnevezés</i>	<i>Indoklás, alátámasztás</i>	<i>Specifikus cél</i>	<i>Támogatható tevékenységek</i>	<i>Kiegészítő jelleg, lehatárolás</i>	<i>Célcsoport</i>	<i>Forrás</i>	<i>Tervezett időintervallum</i>	<i>Tervezett időintervallum</i>
		<i>(legfeljebb 4-5 mondat)</i>	<i>(legfeljebb 1-2 szó)</i>	<i>(legfeljebb 4-5 mondat)</i>	<i>(legfeljebb 4-5 mondat)</i>	<i>(legfeljebb 1-2 szó)</i>	<i>(ezer Ft)</i>	<i>(év, hónap)</i>	<i>(év, hónap)</i>
1.	M1. Új közösségi tér létrehozása	A településen nem áll rendelkezésre egy multifunkciós közösségépítést szolgáló tér. Szükség van egy komplex (kulturális és szabadidős funkciókat is ellátó) közösségi tér létrehozására	S1. Találkozási pontok – korosztályfüggetlen szabadidős – kulturális – rekreációs terek megújítása és létrehozása	Infrastruktúra felújítás, bővítés, eszközbeszerzés	ESZA kapcsolódás: M6, M7, M9, M11 M1. Új közösségi tér létrehozása	teljes lakosság	75.000	2018. augusztus	2021. szeptember 30.
2.	M2. Közösségi célú közterület-megújítás	Szükség van egy szabadtéri kulturális – szabadidős térre, ahol korosztályfüggetlen programok szervezhetőek.	S1. Találkozási pontok – korosztályfüggetlen szabadidős – kulturális – rekreációs terek megújítása és létrehozása		ESZA kapcsolódás: M6, M7, M9, M11, M12	teljes lakosság			
3.	M3. Rendezvény infrastruktúra fejlesztés	Jelenleg hiányzik egy mobil, többfunkciós, rendezvényekhez szükséges infrastruktúra.	S1. Találkozási pontok – korosztályfüggetlen szabadidős – kulturális – rekreációs terek megújítása és létrehozása		ESZA kapcsolódás: M6, M7, M9, M11, M12	teljes lakosság			

4.	M4. Környezet és életmódprogram - zöld kör	Multifunkciós, szabadidős kültéri zöld infrastruktúra létrehozása.	S1. Találkozási pontok – korosztályfüggetlen szabadidős – kulturális – rekreációs terek megújítása és létrehozása	Infrastruktúra fejlesztés: szabadidős sport és kulturális infrastruktúra létrehozásának támogatása	ESZA kapcsolódás: M7, M9, M11, M12	teljes lakosság	54.167	2018. augusztus	2021. szeptember 30.
5.	M5. Településrészi kisléptékű közösségi infrastruktúrafejlesztés	A „kolónia” településrészen helyi közösségek által meghatározott kulturális, rekreációs, szabadidős terek kialakítása	S1. Találkozási pontok – korosztályfüggetlen szabadidős – kulturális – rekreációs terek megújítása és létrehozása		ESZA kapcsolódás: M7, M9, M11, M12	lakótelepek, kisközösségek			
6.	M6. Térségi jelentőségű rendezvények támogatása	Helyi identitást meghatározó értékek bemutatása térségi jelentőségű rendezvényeken.	S2. A hagyományokból táplálkozó, lokálpatriotizmust erősítő közösségmegtartás	Rendezvényeken való megjelenéshez kapcsolódó tevékenységek támogatása, egyedi installációk létrehozása.	ERFA kapcsolódás: M1, M2 ESZA kapcsolódás M7, M9	teljes lakosság	10.000	2018. augusztus	2021. szeptember 30.
7.	M7. Helyi jelentőségű rendezvények támogatása	A helyi identitást meghatározó, helyi érdeklődésre számot tartó, hagyományos közösségi rendezvények támogatása.	S2. A hagyományokból táplálkozó, lokálpatriotizmust erősítő közösségmegtartás		ERFA kapcsolódás: M1, M2, M3 ESZA kapcsolódás: M7, M9	teljes lakosság			
8.	M8. Élő emlékezet programok	A helyi közművelődési intézmény alapfeladatainak túlnövő, a teljes közösség bevonásával megvalósuló identitásörző	S3. Az identitás erőforrásként való hasznosítása a fiatalok számára	Helyismereti, kultúrtörténeti, helyi egyháztörténeti emlékekkel kapcsolatos rendezvények,	ERFA kapcsolódás: M1, M2, M3 ESZA kapcsolódás M9, M11	teljes lakosság	18 000	2018. augusztus	2021. szeptember 30.

		programsorozat megvalósítása.		programok szervezése, kiadványok megjelenítése.					
9.	M9. Kreatív programok	A helyi fiatalok, alkotói csoportok, civil szervezetek egyéni vagy mikroközösségi programjainak támogatása a települési identitás megőrzése érdekében.	S3. Az identitás erőforrásként való hasznosítása a fiatalok számára	Kreatív alkotói csoportokhoz kapcsolódó programok, rendezvények képzések költsége, rendezvényeken való megjelenés támogatása	ERFA kapcsolódás: M1, M2, M3, M4, M5 ESZA kapcsolódás: M6, M7, M11	fiatalok, aktív korúak	20 000	2018. augusztus	2021. szeptember 31.
10.	M10. Helyi termék - érték bemutatók	A településen jelenleg nincs helyi termelői tevékenység. E hiányosság felszámolása érdekében pilot projektek segítségével kívánjuk megszüntetni a hiányosságokat a helyi értékek - termékek előállításának ösztönzésével	S4. Egyén és közösség egymásrautaltságának, mint erőforrásnak használata: a közösség befektetése az egyén jövőjébe		ERFA kapcsolódás: M1, M2, M5 ESZA kapcsolódás: M8, M11	kisközösségek, potenciális helyi termelők			
11.	M11. Partnerségben a városért	Minimum két szervezet által (konzorciumi formában megvalósított), hosszútávon fenntartható közösségépítő kulturális tevékenységek megvalósítása.	S4. Egyén és közösség egymásrautaltságának, mint erőforrásnak használata: a közösség befektetése az egyén jövőjébe	Meghatározott fejlesztési tematika mentén megvalósított komplex programok: kultúra, hagyományőrzés, szabadidős-életmód programok,		teljes lakosság	18.000	2018. augusztus	2021 szeptember 30.

				<p>egyház történelmi emlékekhez, eseményekhez kapcsolódó komplex programok, kreatív programok (pl. képzőművészet, film, zene, informatikai megoldásokhoz kapcsolódó újszerű kezdeményezések), hazai és nemzetközi</p>					
12.	M12. Civil akciók a kultúráért, környezetért, közérzetért	Egyedi, a helyi szükségletekre reflektáló, fenntartható civil akciók megvalósítása.	S4. Egyén és közösség egymásrautaltságának, mint erőforrásnak használata: a közösség befektetése az egyén jövőjébe	<p>Rendezvények, képzések, társadalmi akciók, önkéntes programok, hátrányos helyzetű célcsoportokkal való foglalkozás, tehetséggondozó programok, fogyatékkal élők életminőségének segítése a kultúra, művelődés, szabadidősport eszközeivel.</p>	ERFA kapcsolódás: M1, M2, M3, M4, M5 ESZA kapcsolódás: M11	a művelet végrehajtását végzők által definiált közösségek	17.334	2018. augusztus	2021. szeptember 30.

6.2 Együtműködések

A Dorogi Helyi Közösség a következő specifikus cél megvalósítása érdekében tervez hazai és nemzetközi együttműködések: *S4. Egyén és közösség egymásrautaltságának, mint erőforrásnak használata: a közösség befektetése az egyén jövőjébe.*

A specifikus cél alábbi két műveletéhez kapcsolódóan szükséges együttműködések szervezése:

M11. Partnerségben a városért

A HKFS sikere és hosszú távú fenntarthatósága azon múlik, hogy sikerül-e kialakítani olyan együttműködések, fejlesztési modelleket, amelyek olyan folyamatokat indukálnak, amelyek révén növekszik a munkahelyek száma, növekszik a helyi lakosság jövedelemszerző képessége. Tekintve, hogy a program előzmény nélküli, szükség van a jó gyakorlatok megismerésére, akár hazai, akár külföldi példákából kiindulva.

Összefoglalva az együttműködések fő tématerülete a jó gyakorlatok megismerése, az azok által inspirált, helyi jellegzetességeket figyelembe vevő gazdaságfejlesztési fókuszú közösségi erőforrás hasznosítás.

A műveletek szintjén tervezett együttműködések mellett tervezzük a HACS illetve a munkaszervezete részvételét hazai és nemzetközi együttműködési programokban.

Tervezett forrás:

Művelet megnevezése	Max %-os forrásarány	Indikatív forrás Ft
M11. Partnerségben a városért	30%	5.000.000

6.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei

A Dorogi Helyi Közösség HACS tagjai és tisztségviselői a 2019. február 14-i konzorciumi bővítés illetve tisztújítás után:

Képviselet szervezet	Képviselet neve	HACS-ban betöltött szerep
Dorog Város Önkormányzata	Dr. Tittmann János	Konzorciumvezető, a HACS elnöke
Dorogi Német Nemzetiségi Önkormányzat	Vörös Jánosné	Felügyelőbizottsági tag
Dorogi Vállalkozók Egyesülete	Molnár Albert	Elnökségi tag
Kerényi 2005. Kft.	Kerényi József	Elnökségi tag
SIFLAT Kft.	Simon József	Helyi bíráló bizottsági tag
Dorog és Térsége Turizmus Egyesület	Szekér Zoltán	Munkaszervezeti feladatok
Dorogi Egyetértés Sportegyesület	Vig Attila	
Dorogi Nyugdíjas Egyesület	Fülöp Zita Gabriella	
Városi Nyugdíjas Egyesület	Világi Lászlóné	Helyi bíráló bizottsági tag
Neuzer Kft.	Neuzer András	
K&B H Kft. Környezetvédelmi és Biztonságtechnikai Holding Kft	Benda István	Helyi bíráló bizottsági tag
DOROGI FC	Mayer László	Felügyelőbizottsági tag
Sítechnika Kft.	Fódi János	Felügyelőbizottsági tag
Dorog Város Polgármesteri Hivatala	Kecskésné Patos Szilvia	Helyi bíráló bizottság tag
Dorogi Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű és Sportiskolai Általános Iskola	Sitku Pál	Helyi bíráló bizottság tag
Dorogi Nehézatlétkai Club	Puksa Ferenc	Helyi bíráló bizottság tag

A HACS összetétele: 4 tag a közsféra képviseletében, 7 tag a civil szervezetek képviseletében, 5 tag a vállalkozások képviseletében vesz részt a munkában, vagyis

- a közsféra 25% - ban
- a civil szféra 43,75% - ban
- a gazdasági szféra 31,25% - ban képviselteti magát a HACS-ban.

Amint az arányokból is látszik, a HACS létrehozása során a legfontosabb szempont az volt, hogy a közsféra szerepe elsődlegesen egy kezdeményező és integratív szerep legyen, ezért a közsféra szervezetei közül Dorog Város Önkormányzata, mint konzorciumvezető a HACS elnöki pozícióját foglalja el, megtestesítve a település egységét, a település valamennyi lakosa iránti felelősségvállalást.

Az egyes tisztségek meghatározása során a három szféra harmonikus arányú képviseletére törekedett a HACs, mind az elnökség, mind a felügyelőbizottsági tagok esetében a három szféra 1/3 – 1/3 - 1/3 arányban képviselteti magát.

A helyi bíráló bizottságban korábban a vállalkozói szféra 2/3, a civil szféra 1/3 arányban szerepelt, míg a közsztvéra nem képviseltette magát. A támogatói döntés értelmében a CLLD szabályok figyelembevételével az arány 1/3 – 1/3 – 1/3 –ra változott a három szféra vonatkozásában. A 2019. február 14-i közgyűlés az arányok változatlanul hagyása mellett a HBB létszámát 6 főre bővítette.

Ugyancsak a 2017. szeptember 28-i közgyűlés fogadta el a *TOP CLLD Működési Kézikönyv helyi akciócsoporthok számára* segédlet alapján a Felhívásokat Előkészítő Munkacsoport felállítását, amely három főből áll (kiegészülve az Irányító Hatóság képviselőjével):

- Szekér Zoltán, Dorog és Térsége Turizmus Egyesület munkaszervezet vezető
- Simon Petra Dorog Város Polgármesteri Hivatala referense
- Kedves Csaba, egyéni vállalkozó, szakértő

A korábban felállítani javasolt munkacsoportok (Fenntarthatósági – gazdaságfejlesztési munkacsoport, Hagyományőrző, hagyományápoló, kulturális munkacsoport) javasolt tagjait a FEMCS szükség esetén, szakmai véleményezés céljából bevonhatja.

Az egyes szervezeti egységek, funkciók szerepének és felelősségi körének bemutatása

A Dorogi Helyi Közösség a *TOP CLLD Működési Kézikönyv helyi akciócsoporthok számára c.* segédlet előírásai szerint jár el, egyedi szabályozást a stratégiában nem alkalmaz.

1.4 6.4 Kommunikációs terv

	Kötelező nyilvánosság KTK 2020 útmutató szerint	Kommunikációs tevékenység
A célcsoport meghatározása:	Teljes lakosság	Potenciális kedvezményezettek, a kedvezményezettek által elérendő célcsoportok
A kommunikációs eszközök, tevékenységek típusainak bemutatása, beleértve a pályázók és a szélesebb nyilvánosság tájékoztatásának módját;	KTK 2020 útmutató szerinti tevékenységek	Honlap készítése, a helyi médiumokban megjelentgetendő hirdetés, PR cikk
A HACS dokumentumaihoz és a HACS-ról szóló információkhoz való hozzáférés lehetőségeinek bemutatása;	Tájékoztató közzététele a projektnyitáskor és projektzáráskor	Elkészül egy új honlap, amely közzéteszi a Helyi Közösségfejlesztési Stratégiát, a hozzá kapcsolódó valamennyi releváns dokumentumot, külön kiemelve a meghirdetendő műveleteket, azok célcsoportjait, a meghirdetés várható időpontját, tervezett projektméretet, keretösszeget. A HKFS sikeres megvalósítása érdekében elengedhetetlen a folyamatos és naprakész információk nyújtása. A honlap bemutatja a HACS működését illetve a munkaszervezet szervezeti felépítését, felelősségi köreit, elérhetőségét. A honlap mellett a felhívások megjelentetésének időpontjában PR cikk hívja fel a figyelmet a meghirdetendő konstrukciókra. A munkaszervezet kiemelten fogja használni a közösségi média nyújtotta lehetőségeket: Facebook, Twitter, Instagram (ez utóbbi felületet a teljes HKFS végrehajtás "kirakatává" kívánja tenni azáltal, hogy a program végrehajtásának legfontosabb eseményeit érdekesítő fotókkal dokumentálja).

<p>A kommunikációval kapcsolatos felelősségi körök és a humán kapacitás bemutatása;</p>	<p>Felelős: munkaszervezet vezetője, az operatív megvalósítás a munkaszervezet munkavállalói, külső szakértők.</p>	<p>Felelős: munkaszervezet vezetője, operatív megvalósítás a munkaszervezet munkatársai. Ellenőrző szerv a HACS elnöksége és Felügyelő Bizottsága. A tevékenységbe becsatornázásra kerülnek az egyes támogatott projektek kommunikációs akciói KTK 2020 alapján történő tevékenységei.</p>
<p>A HKFS-sel kapcsolatos kommunikációs tevékenységek ütemterve;</p>	<p>Projektnyitó kommunikáció: a támogatási szerződés megkötése időszak Projektzárás: 2020. december</p>	<p>Programvégrehajtás kommunikációja: 2017. október- 2020. december Eredménykommunikáció: 2020. január - július.</p>
<p>A kommunikációs tevékenység pénzügyi terve.</p>	<p>Tevékenység tervezett kerete összesen: 150.000 Ft</p>	<p>Tevékenység tervezett kerete összesen: 500.000 Ft</p>

6.5 Monitoring és értékelési terv

A program megvalósíthatóságát vizsgálandó, a HKFS alkotás során komplex kockázatelemzés készült, amelynek a leginkább releváns megállapításait a következőképpen foglalhatjuk össze:

Kockázatelemzés:

Kockázat megnevezése	Bekövetkezés valószínűsége	Kockázat hatása	A kockázat kezelésének módja, szükséges intézkedések
Szervezeti kockázat			
A HACS működése nehézkessé válik a tagok passzivitása miatt	alacsony	nagy	A HACS tagok önként jelentkeztek a feladatra, a helyi társadalom iránti elkötelezettségük kivételes. A programindítás előtt a HACS tagok számára továbbképzés, konzultáció szervezése szükséges, ahol megerősíthető az a társadalmi küldetéstudat, amely mind egyénileg, mind szervezetileg hozzájárul a program sikerességéhez. Szélsőséges esetben a HACS tagság felülvizsgálata szükséges.
A HACS működését nehezíti a műveletek meghirdetése során a különféle lobbyerők tevékenysége	közepes	nagy	Az előző pontban ismertetett képzés konzultáció jelentheti a megoldást a probléma kezelésére. Emellett a felügyelő bizottságnak szigorúan figyelnie kell az összeférhetlenségi szempontokra.
A munkaszervezet nem talál megfelelő végzettségű, szakmai tapasztalattal rendelkező munkatársat.	nagy	nagy	A munkaszervezet a pályázat formai befogadását követően haladéktalanul elkezdheti a lehetséges munkatársak felkutatását. Külső szakértői szolgáltatás igénybevételével a munkaszervezet munkatársainak felkészítése a projekt indulása időpontjától megtörténik. A munkaszervezet minőségbiztosítási rendszert vezet be és működtet.

<p>A meghirdetett felhívások nem felelnek meg a helyi közösségek igényeinek.</p>	<p>kicsi</p>	<p>nagy</p>	<p>A HKFS megalkotása során a közösségi tervezések mellett számtalan formális és informális alkalom során alakultak ki az azonosított műveletek.</p> <p>A meghirdetendő támogatási felhívások során egyszerre kell érvényesíteni a stratégia céljának hosszú távú eléréséhez szükséges specifikus cél teljesülését és az ezeket elősegítő helyi igények pontos megfogalmazását.</p> <p>A felhívások követelményrendszerének részletes meghatározásához a munkaszervezet külső szakértői segítséget vesz igénybe, ugyanakkor azok megszületését transzparens, széles körű partnerség mellett tervezi.</p>
<p>A támogatási felhívás lehetséges kedvezményezettjei nem rendelkeznek a megfelelő humán kapacitással a támogatási kérelem összeállításához illetve a program lebonyolításához</p>	<p>nagy</p>	<p>nagy</p>	<p>A munkaszervezet egy munkatársának folyamatos feladata az animációs tevékenység, a pályázók segítése. E mellett eseti jelleggel külső szakértői tanácsadást is igénybe vesz.</p> <p>E mellett a támogatást igénylők külső szakmai szakértői segítséget is igényelhetnek (ezek a belső költségvetési korláthatárok erejéig elszámolható költségek).</p>
<p>A programszintű forrásabszorbció alacsony</p>	<p>Közepes</p>	<p>Nagy</p>	<p>Folyamatba épített ellenőrzés szükséges.</p> <p>2018. december 31-i állapot szerint programszintű felülvizsgálat szükséges.</p>

Társadalmi kockázat			
A fejlesztések társadalmi támogatottsága alacsony	Alacsony	Nagy	<p>A kockázat bekövetkezése a stratégiaalkotás kudarca lehet, de az évtizedek alatt felgyülemlett, a teljes közösség konszenzusát élvező fejlesztési irányok, a HKFS előkészítését szolgáló közösségi tervezési alkalmak és az azt követő interakciókból leszűrhető társadalmi attitűd valószínűtlenné teszi a kockázat bekövetkeztét.</p> <p>Ettől függetlenül az egyes műveletek előkészítési és megvalósítási fázisa nem nélkülözheti a társadalmi elfogadottság alapvetését. Valamennyi projekt szempontjából alapvető, hogy a lehető legmagasabb társadalmi elfogadottsággal bírjon.</p> <p>Kockázatkezelés eszközei: megfelelő kommunikáció és monitoring.</p>
Pénzügyi kockázat			
A munkaszervezet költségvetési forrásai nem elegendőek a program megvalósításához	Közepes	Nagy	<p>Mind a likviditás, mind a szükséges tevékenységek szempontjából a munkaszervezeti költségvetést a projektgazda a lehető legnagyobb gondossággal állította össze.</p> <p>A költségvetést a munkaszervezet évente felülvizsgálja, erről beszámol a HACS közgyűlésén. Szükség esetén módosítást, átcsoportosítást, szélsőséges esetben önerőként külső forrás bevonását javasolja.</p>
Likviditási problémák	Alacsony	Nagy	<p>A konstrukció által meghirdetett feltételek mellett, gondos pénzügyi tervezést feltételezve az átmeneti likviditási problémák könnyűszerrel kezelhetők.</p>

Indikátorok teljesítése:**Kimeneti mutatók**

Kimeneti indikátor megnevezése	Mértékegység	Adatforrás – begyűjtés módja	Adatforrás ellenőrzése	Mérés gyakorisága
Városi területen épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	Kedvezményezettek kötelező tájékoztatása	Műszaki tervdokumentáció Helyszíni szemle során történő felmérés	4 alkalom (két projektszintű, két programszintű mérés) Előzetes ellenőrzés a benyújtott támogatási kérelmek műszaki dokumentációja alapján Támogatásban részesült projekt záróellenőrzése során Programszintű ellenőrzés 2018. július Programszintű záróellenőrzés 2021. szeptember 30.
Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	Kedvezményezettek kötelező tájékoztatása	Műszaki tervdokumentáció Helyszíni szemle során történő felmérés	4 alkalom (két projektszintű, két programszintű mérés) Előzetes ellenőrzés a benyújtott támogatási kérelmek műszaki dokumentációja alapján Támogatásban részesült projekt záróellenőrzése során

				Programszintű ellenőrzés 2018. július Programszintű záróellenőrzés 2021. szeptember 30-ig.
Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosság száma	fő	Kedvezményezettek kötelező tájékoztatása	KSH adatok – programszintű kumulált indikátor	Két alkalom: Programszintű ellenőrzés 2018. július Programszintű záróellenőrzés 2021. szeptember 30-ig.
Kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma	db	Munkaszervezet tájékoztatása	Elfogadott záró beszámoló szám	Két alkalom: Programszintű ellenőrzés 2018. július Programszintű záróellenőrzés 2021 szeptember 30.-ig.

Eredményindikátorok

Alap	Eredményindikátor megnevezése	Célérték	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
ERFA	A HKFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya	<i>növekszik</i> (HKFS elvárt növekménye minimum 30%)	központi módszertannal előre megállapított gyűjtés alapján	program indulását megelőzően, közben és utána, évente minimum egyszer
ERFA	A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség	<i>növekszik</i> (HKFS elvárt növekménye minimum 20%)	központi módszertannal előre megállapított gyűjtés alapján	program indulását megelőzően, közben és utána, évente minimum egyszer

ESZA	Kulturális intézmények látogatottsága	növekszik (HKFS elvárt növekménye minimum 20%)	intézményi statisztikai adatszolgáltatás alapján	program indulását megelőzően, közben és utána, évente minimum egyszer
------	---------------------------------------	--	--	---

HACS teljesítményértékelés

A projektvégrehajtás mérföldkövei a következők:

Mérföldkő sorszama	Mérföldkő elérésének tervezett dátuma	Megvalósítani tervezett eredmény leírása
1.	2017. november 1.	Helyi Közösségfejlesztési Stratégia módosítása, Helyi Bíráló Bizottság tagjainak támogatói döntés feltételeinek megfelelő átalakítása, munkaszervezeti költségek felülvizsgálata, indikátorok felülvizsgálata, munkaszervezet munkatársai önéletrajzainak megküldése
2.	2018. január 31.	A helyi felhívás tervezetek elkészítése, és megküldése az IH-nak.
3.	2018. október 31.	Felhívások megjelentetése. Kiválasztás, projektekkel kapcsolatos támogatási szerződések megkötése
4.	2019. április 30.	Kiválasztás, projektekkel kapcsolatos támogatási szerződések megkötése. Megvalósítási tapasztalatokból fakadóan esetlegesen szükséges program-felülvizsgálat. Projektek megvalósítása.
5.	2019. október 15.	Projektek megvalósítása, projektmegvalósítás nyomon követése.
6.	2020. január 31.	Projektek megvalósítása, projektmegvalósítás nyomon követése.
7.	2020. október 29..	Projektek megvalósítása, projektmegvalósítás nyomon követése.
8.	2021. szeptember 30.	Projekt fizikai befejezése. Projektzárás. Programzárás

Projektvégrehajtással kapcsolatos kommunikáció

A munkaszervezet kötelessége, hogy a rendszeres beszámolók elfogadását (vagy visszautasítását) követően a legszélesebb közvélemény számára is beszámoljon a megvalósított tevékenységekről illetve az esetleges nehézségekről, csúszásokról, megghiúsult célkitűzésekről. E kommunikációs színtere elsődlegesen a HKFS megvalósítását transzparensen bemutató saját honlap, a helyben szokásos meghirdetési módok (újsághirdetés, faliújság stb.), másodlagosan a közösségi média.

Felelősségi rend:

Beszámolási kötelezettségek

Az operatív feladatok ellátásáért a munkaszervezet felel. A munkaszervezet vezetője hat havonta a projekt előrehaladásáról beszámolót készít, amelyet a HACS elnökségének és a felügyelő Bizottságnak is megküld. A beszámoló kötelező tartalmi elemei: forrásabszorpció mértéke, indikátorok teljesítésének mértéke, HKFS megvalósításának általános jellemzése, rögzített ütemezés megvalósulásának státuszjelentése.

Amennyiben a HACS vezetősége a HKFS megvalósulását bármilyen szempontból veszélyeztetettnek látja, írásban jelzi a munkaszervezet vezetőjének, aki intézkedési tervet készít a hiányosságok megszüntetése érdekében. Az intézkedési tervet az FEB előterjesztésére az Elnökség hagyja jóvá. Az intézkedési terv végrehajtását – ha az Elnökség másképpen nem rendelkezik - a következő félévi beszámolójában ismerteti a munkaszervezet.

Monitoring jelentések tervezett ütemezése:

1. 2017. január 31-el bezárólag
 - a munkaszervezet működési rendjéről, az első hónap működési tapasztalatairól
 - a felhívások státusáról, az intézkedések meghirdetésének időpontjáról, tervezett pályázati menetrendről

A beszámolót a HACS elnöksége fogadja el. Hiányosságok esetén intézkedési tervet kér, melynek végrehajtását maximum 90 napban állapítja meg.

2018. szeptember 30-al bezárólag

- a munkaszervezet működésének tapasztalatairól, finanszírozási feltételeiről
- a meghirdetett műveletek forrásabszorpciójáról, az esetlegesen szükséges korrekciókról
- amennyiben az egyes projektekhez kapcsolódó kötelességvállalások nem érik el a teljes forráskeret 70%-át, az indikátorteljesítés (a megkezdett projektek vonatkozásában a megkötött támogatási szerződések, adatlapok és műszaki dokumentációk mérőszámai alapján az 60%-ot) átfogó intézkedési tervet készít: javaslatot tesz a kiírások korrekciójára, szükség esetén kezdeményezi a HKFS felülvizsgálatát

A monitoring beszámolót a HACS hagyja jóvá.

2. 2021 szeptember 30.-el bezárólag
 - átfogó tájékoztatást ad a HKFS megvalósításáról, a monitoring mutatók teljesítéséről, a program folytatási lehetőségeiről

Szervezeti és működési szabályzat – döntéshozatali rend

A Munkaszervezet elkészíti a Szervezeti és Működési Szabályzatát (SZMSZ), amelyet a HACS elnöksége hagy jóvá.

Az SZMSZ rögzíti a munkaszervezet felelősségi körét és a HACS felé történő beszámolási kötelezettségét. A programmonitoring szempontjából alapelveként az SMSZ-ben rögzítendő, hogy a munkaszervezet azonnali jelentéstétel kötelezettséggel bír a következő esetekben:

- szabálytalansági gyanú észlelése
- a program megvalósulását veszélyeztető bármely körülmény észlelése (különös tekintettel a forrásabszorpció tervszerű megvalósítására és a monitoring mutatók teljesülésére).

A munkaszervezet elkészíti a FEMCS és a HBB elkészíti az ügyrendjét, amelyet az elnökség hagy jóvá.

Munkaszervezet

A munkaszervezet feladata Térségi animáció, projektgenerálás. A munkaszervezethez beérkező projektötletek pályázattá érlelésének segítése, a potenciális pályázók segítése a pályázatok összeállításában és az elszámolásokban. Monitoring, értékelés. A HACS adminisztrációs feladatainak ellátása. Irányítója a munkaszervezet vezető. A munkaszervezet működésére vonatkozóan szervezeti és működési szabályzat készül.

A munkaszervezet i feladatokat a HACS konzorciumi tagja, a Dorog és Térsége Turizmus Egyesület látja el, a szervezet egyben a településnek és vonzáskörzetének a Nemzetgazdasági Minisztérium által regisztrált turisztikai desztinációmenedzsment szervezete (TDM). Az egyesület e turizmusfejlesztés érdekében jó kapcsolatot ápol a helyi intézményekkel, szervezetekkel, állandó ügyfélszolgálati – tájékoztató irodát tart fenn.

A munkaszervezeti feladatok szakszerű ellátása érdekében az egyesület személyi és infrastrukturális bázisán, de egy elkülönített feladatkörként fog megjelenni a HACS munkaszervezeti tevékenység. Ennek érdekében előzetesen megtörtént a szervezetfejlesztési szükségletek felmérése. Ennek eredményeképpen a feladatellátást 1 fő főállású, és 1 részmunkaidős munkaviszonyú munkatárssal tervezi a HACS

Munkaszervezet vezető

Főbb feladatai: Irányítja a munkaszervezet tevékenységét. Felelős a HKFS tervezési folyamat menedzseléséért, a HKFS hatékony megvalósításáért, a munkaszervezet napi működtetéséért. Részt vesz a döntéselőkészítésben. Felterjeszti a pályázatokat döntésre, részt vesz a munkaszervezet feladatainak ellátásában

Koordinálja HACS helyi és külső együttműködési tevékenységét, gondoskodik a pályázatok szakértői értékeléséről. Beszámolási kötelezettsége van az az elnökség felé. Ellátja a Működési kézikönyvben rögzített feladatokat.

Javasolt, hogy a munkaszervezet vezetői feladatokat az egyesület elnöke lássa el.

Pályázatkezelő (heti 40 órás munkaviszony)

Feladatai: a beérkezett pályázatok teljes körű kezelése, ügyfélszolgálati feladatok ellátása a 2072/2014. (XI. 5.) Kormányrendelet előírásai és a Működési kézikönyvben rögzítettek szerint.

Programkoordinátor (részmunkaidő)

Feladata: animációs tevékenység, pályázók segítése, mentorálása ügyfélszolgálati feladatok Működési kézikönyvben rögzítettek szerint.

A munkaszervezet vezető és a munkatársak képzését a projekt kezdő dátumától el kell indítani (elsősorban a 272/2014. (XI. 5.), a 255/2014. (X. 10.) illetve a 37/2011. (III. 22.) Kormányrendeletek, Működési kézikönyvben rögzítettek témakörében).

Igénybe vett szakértői szolgáltatások:

Tekintettel a feladatok sokrétűségére a munkaszervezet több szakértői szolgáltatást is igénybe kíván venni, ezek (a teljesség igénye nélkül), a munkaszervezet tagjainak képzése, a HACS és munkaszervezet működésének megalapozását szolgáló szabályzatok elkészítésének segítése, minőségbiztosítási feladatok, pályázati felhívások elkészítéséhez kapcsolódó szakértői tanácsadás, pályázatok szakmai értékelése, jogi tanácsadás, speciális szakértelmet igénylő ellenőrzési feladatok, kommunikációs tevékenység.

Költségvetés-tervezet:

Támogatást igénylő	Költségkategoria	Kölcségtípus	Megnevezés	Mennyiség	Nettó egységár (Ft)	Nettó egységárra jutó ÁFA (Ft)	Összesen (Ft)
Dorog és Térsége Turizmus Egyesület	Általános (rezi) költség	Általános (rezi) költség	Adminisztrációs, igazgatási tevékenység	1	295 276	79 724	375 000
Dorog és Térsége Turizmus Egyesület	Projektelőkészítés költségei	Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költségei	Helyi közösségi fejlesztési stratégia készítése	1	1 400 000	0	1 400 000
Dorog és Térsége Turizmus Egyesület	Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei	Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei	Adminisztrációs, igazgatási tevékenység	1	27 067 000	0	27 067 000

Dorog és Térsége Turizmus Egyesület	Szakmai tevékenységeihez kapcsolódó szolgáltatások költségei	Egyéb szolgáltatási költségek	Együttműködési tevékenységek	1	1 624 016	438 484	2 062 500
Dorog és Térsége Turizmus Egyesület	Szakmai tevékenységeihez kapcsolódó szolgáltatások költségei	Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége	Nyilvánosság biztosítása	1	147 638	39 862	187 500
Dorog és Térsége Turizmus Egyesület	Szakmai tevékenységeihez kapcsolódó szolgáltatások költségei	Szakmai megvalósításához kapcsolódó szolgáltatások költségei	Adminisztrációs, igazgatási tevékenység	1	6 408 000	1 488 861	6 408 000
ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK:							37 500 000

A pályázatok szakmai értékelését 2 független szakmai bíráló végzi, a szakmai bírálók által adott pontszámok átlaga képezi a beérkezett támogatási kérelmek szakmai rangsorát.

A szakmai bírálók személyére a HACS elnöksége pályázatot ír ki, a kiírás során szigorú szakmai és összeférhetetlenségi szempontokat érvényesítve.

A munkaszervezet vezető a pontozást áttekinti, amennyiben kirívó különbséget talál az egyes pontozók véleménye között, vagyis az egyes értékelők által adott pontszámok közötti különbség meghaladja a 30%-ot (a 272/2014. (XI. 5.) Kormányrendelet 70/A§-ban megfogalmazott szabály analógiájára) kezdeményezi a pályázatok újraértékelését, erről írásban tájékoztatja a HACS elnökét és a HBB tagjait.

A pályázatok értékelése során a HACS a működési kézikönyvben rögzítettek alapján jár el.

6.6. Horizontális célok

6.6.1 Esélyegyenlőség

A település helyi Esélyegyenlőségi Programját és Cselekvési tervét 2015-ben fogadta el az önkormányzat. Ez részletesen szabályozza mindazon tevékenységeket, szükséges beavatkozásokat, amelyek a helyzetfeltárás alapján szükségesek.

Jelen stratégia végrehajtása során valamennyi művelet tekintetében vizsgálandó a Helyi Esélyegyenlőségi Programhoz való illeszkedés.

Ezen belül kiemelendő szempontok az ERFA források esetén az egyenlő esélyű hozzáférés elve, az akadálymentesítési szempontoknak való megfelelés. Ezen belül a M4. Környezet és életmódprogram - zöld kör művelet keretében szükséges megvizsgálni azokat a szempontokat, amelyek túlmutatnak az

akadálymentes megközelíthetőség szempontjain, elvárás olyan eszközök beszerzése, amelyek a fogyatékkal élők vagy valamilyen szempontból a mozgásukban korlátozottak (pl. kismamák, időskorúak) is használhatnak.

A *M11. Partnerségben a városért* (e művelet esetében kiemelt célcsoportként definiáljuk a gyermekeket, időskorúakat, fogyatékkal élőket, gyermeküket egyedül nevelő nőket, mélyszegénységben élőket) és a *M12. Civil akciók a kultúráért, környezetért, közérzetért* műveletek előkészítése kiválasztása kiemelten érvényesíthetőek az esélyegyenlőségi szempontok az egyes érintett célcsoportok célzott bevonásával.

6.6.2 Fenntarthatóság

A környezeti fenntarthatóság elveinek való megfelelést a műveletek kiválasztása és megvalósítása során egyaránt érvényesíteni szükséges.

A pályázati kiírások feltételeinek megfogalmazása során a következő alapelvek rögzítése szükséges:

- ERFA beruházások során törekedni kell a megújuló energiák, ezen belül is az olyan megoldások használatára, amely a település lakossága számára példaértékű lehet, az alkalmazott megoldások egyediségét, környezetkímélő szempontjait a projekt kommunikációja során kötelező disszeminálni
- a közterületi ERFA beruházások mindegyike tartalmazzon olyan innovatív elemet, amely a klímaváltozás hatásait csökkenti (pl. csapadékvíz hasznosítás, árnyékolók elhelyezése, teljes rétegtrendjükben vízáteresztő burkolatok alkalmazása stb.) E tevékenységek disszeminációját a projekt kommunikációja során kötelező elvégezni.

6.7. A HKFS innovatív elemeinek bemutatása

A CLLD konstrukció feltételrendszere - figyelembe véve, hogy erre helyi előzmény, gyakorlat nem volt - igen komoly kihívás elé állította a „még nem formális” helyi közösséget. A HACS megalapítás és a HKFS elkészítése folyamatában a kihívás felismeréssé változott: hiszen a programalkotás gyakorlatilag a korábbi együttműködések és együttműködési szándékok formába öntése, deklarálása volt, olyannyira, hogy a helyi közösség meghatározó csoportjainak évtizedes elképzeléseit fogalmazta meg és strukturálta egy egységes vízióvá.

Eszerint **programszinten** a következő megközelítést alkalmazta a közösség:

1. A magas társadalmi támogatottsággal bíró infrastrukturális (ERFA) beruházások címzettjei elsődlegesen a közszéfera szervezetei (önkormányzat, költségvetési szervek stb.), ez garantálja az infrastrukturális beruházások folyamatos működtetését, hosszú távú fenntartását.
2. Ugyanakkor a helyi közösség deklarálta, hogy a fejlesztések súlypontját nem a közszéfera, hanem a civil szervezetek részvételével kívánja megvalósítani. Az önkormányzat „*teret hoz létre*” és ezáltal „*teret enged*” a civil kezdeményezéseknek, a partnerek fejlesztési elképzeléseit a vállalkozói szféra véleményezi – kontrollálja.

Mindezekon túl a legnagyobb kihívást az jelentette és fogja jelenteni a HKFS megvalósítása során, hogy a nagy társadalmi haszonnal bíró akciók miképpen tudnak hozzájárulni a helyi gazdaságfejlesztéshez. A Terület és Településfejlesztési Operatív Program rögzíti, hogy a „a Partnerségi Megállapodás területi

logikájából fakadó egyik fontos területi decentralizált cél a helyi közösségek tudatosságának fokozása, a helyi társadalmak megújítása, illetve a helyi és közösségi alapú gazdaságfejlesztés támogatása. A közösségépítés a társadalmi kohézió és befogadás alapját teremti meg, melynek kulturális intézmények és más közösségi terek lesznek fontos helyszínei. Szintén a PM szintű területi logikákból fakad, hogy a térségileg decentralizált fejlesztések fő küldetése a helyi és közösségi alapú gazdaság fejlesztése.,,

A helyi gazdasági szempontok érvényesülése érdekében a közszféra fejlesztéseit, a civil szféra közösségi akcióit a település helyi gazdálkodó szervezetei segítik, ami egyszerre jelent egy gazdasági kontrollt (a hosszú távú hatásokra való figyelmet, a helyi üzleti lehetőségek bővülésének lehetőségét) és egy erős társadalmi felelősségvállalást (a helyi foglalkoztatók, a helyi közösségek támogatói is egyben).

Az előzőekben ismertetett szemléletmódot projektszinten, az egyes műveletek szintjén is szükségesnek tartotta megfogalmazni a HACCS. Egyfelől a legnagyobb volumenű, legjelentősebb hatást kiváltó infrastrukturális fejlesztéseknél (a zárt és nyitott közösségi terek létrehozása) kötelezővé teszi a tervezés során a közösségi részvételt. Másfelől az ESZA-típusú tevékenységek során a kreatív, egyedi megközelítést és a kisléptékű együttműködések létrehozását várja el a helyi szereplőktől.

7. Indikatív pénzügyi terv

A HKFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)								
A műveletek megnevezése	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Összesen	%
M1. Új közösségi tér létrehozása	0	0	0	75	0	0	75	35%
M2. Községi célú közterület-megújítás	0	0	0	0	0	0	0	0%
M3. Rendezvény infrastruktúra fejlesztés	0	0	0	0	0	0	0	0%
M4. Környezet és életmódprogram - zöld kör	0	0	54,02	0	0	0	54,2	26%
M5. Településrészi kisléptékű közösségi infrastruktúrafejlesztés	0	0	0	0	0	0	0	0%
M6. Térségi jelentőségű rendezvények támogatása	0	0	0	5	5	0	10	5%
M7. Helyi jelentőségű rendezvények támogatása	0	0	0	0	0	0	0	0%
M8. Élő emlékezet programok	0	0	0	18	0	0	18	8%
M9. Kreatív programok	0	0	0	20	0	0	20	9%
M10. Helyi termék - érték bemutatók	0	0	0	0	0	0	0	0%
M11. Partnerségben a városért	0	0	0	10	0	8	18	8%
M12. Civil akciók a kultúráért, környezetért, közérzetért	0	0	0	13,3		4	17,3	8%
Összesen	0	0	54,2	141,3	5	12	212,5	100 %

Dorog Város Önkormányzata támogatásban részesült a TOP 5.3.1 intézkedés keretében, a tervezett tevékenységek összhangban vannak a HKFS céljaival, de a TOP 5.3.1 konstrukció keretében tervezett projektek nem a HKFS nevesített műveleteinek megvalósítását szolgálják.

Ssz.	A műveletek megnevezése	Egyéb forrás							
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	Összesen	%
6	-	-0	-0	-0	-0	-00	0	-0	0
	Összesen	0	0	0	0	0	0	0	0
	Fejlesztési források összesen	0	0	54,2	141,3	5	12	212,5	100 %

A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Összesen
Működési költségek	1 400 000	3 119 696	6 377 596	6 548 538	5 864 770	0	0	23 310 600
Animációs költségek	0	2 609 746	3 973 846	4 144 788	3 461 020	0	0	14 189 400
Összesen	1 400 000	5 729 442	10 351 442	10 693 326	9 325 790	0	0	37 500 000

A munkaszervezeti költségek körében az animációs költségeket részben az együttműködési részben az igénybevett szakértői soron terveztük. Az animációs tevékenységet részben főállású munkatárs látja el, ennek költségét a jelen táblázatban nem szerepeltetjük.

A HKFS teljes költségvetése

Amennyiben további forráskeret lehívásra van lehetőség a HACS a következő két művelet mentén kívánja megvalósítani:

Sor-szám	A beavatkozás megnevezése	Indoklás, alátámasztás (legfeljebb 4-5 mondat)	Specifikus cél (legfeljebb 1-2 szó)	A beavatkozás tartalma (legfeljebb 4-5 mondat)	Kiegészítő jelleg, lehatárolás (legfeljebb 4-5 mondat)	Célcsoport (legfeljebb 1-2 szó)	Forrás (ezer Ft)	A finanszírozás fedezete	Tervezett időintervallum (év, hónap)
1.	M2. Közösségi célú közterület-megújítás	A településen szükséges közösségi és rendezvényterek kialakítása	S1. Találkozási pontok – korosztályfüggetlen szabadidős – kulturális – rekreációs terek megújítása és létrehozása	Olyan szabadidős, kulturális közösségi terek kialakítása, amelyek egy-egy városrész vagy a teljes lakosság számára jelentenek rekreációs, művelődési lehetőséget.	A projektelem szorosan kapcsolódik a HKFS megvalósítandó ESZA típusú tevékenységeihez.	Teljes lakosság, városrészek lakossága	120.000	TOP 7.1.1 második ütem	2019 - 2021
2.	M11. Partnerségben a városért		S4. Egyén és közösség egymásra utaltságának, mint erőforrásnak használata: a közösség befektetése az egyén jövőjébe	Olyan együttműködésen alapuló programok létrehozása, amelyek komplex módon valósítják meg a közösségfejlesztést a város kulturális hagyományaira, értékeire fókuszálva	A projektelem szorosan kapcsolódik az M2. Közösségi célú közterület-megújítás művelethez	Teljes lakosság	40.000	TOP 7.1.1 második ütem	2019 - 2021